

**■■■ AZ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETI BUTORCSARNOKA. ■■■**

A budapesti asztalos-ipartestület védnöksége alatt álló **BUTORCSARNOK**

és hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, föl hívja a nagyérdemű butorvásárló közönség figyelmét a **VIII., József-körút 28. sz., Bérkocsis-utca IV., Belváros, Ferenciek-tere 1.** alatti királyi bérpalotában dusan felszerelt modern és stilszerű lakberendezéseinek megtekintésére, a melyek jutányos áron jótállás mellett adatnak el.

**A Butorcsarnok szövetkezet** részére kizárólag csak budapesti képesített asztalos- és kárpitosmesterek dolgoznak. Budapest környékén készített, vagy bécsi silány árú eladásával nem foglalkozik. 12444 Minden egyes butordarab bizottság által jóváhagyva.

**FÖLSÉGES ILLUZIO!** Tör. védél. **A karácsonyfa legpompásabb díszé** mely egyetlen keresztény családnál sem hiányozhat, az általán megajvított **brilláns karácsonyfa-angyal-ésőngetés**

1. szám  
egészén fémből, 6 aranyozott angyallal, 30 cm. magas, keszesség kifogástalan működésű. — Egyszerű föltesés által a legnagyobb, vagy a legkisebb fán rögtön alkalmazható. Ugyanaz az asztalra állítja, asztali ésőngetésnek is használható. A kályhára helyezve gyertyaláng nélkül is működik. — A három gyertyalángtól származó meleg levegő forgószalagra huzza a hajókereket, ez erre alkalmazott javított acélalkalmasok mezik a három baranget, mi a tal kellemesen hangzó, ezüstözött csengős kelekezik, mely fiatalokat és öregeket ajátos karácsonyi hangulata helyez. Ára kartonnal és használattal utasítással együtt darabonként **K 1.50.**  
3 db K 4.25 12 db K 15.—  
4 db K 3.50 24 db K 29.—  
6 db K 8.— 36 db K 43.50  
9 db K 12.— 50 db K 58.—  
100 db K 112.—

2. sz. Ugyanaz a karácsonyfa-angyal-ésőngetés igen elegáns, különönm nikkelezett kivitelben, sodrótt barangetszöppökkel és 3 pompásan szögözött ezüstlametta-virággal, melyek a gyertyák meggyújtásánál esőszéri fényreflexet adnak, kartonban használattal utasítással együtt darabonként **K 2.—**  
3 db K 5.50 12 db K 20.25  
4 db K 7.25 24 db K 39.50  
6 db K 10.30 36 db K 57.50  
9 db K 15.30 50 db K 77.50  
100 db K 150.—

**Legújabb üveg karácsonyfadísz.**  
12 db világosított, gondosan kartonba csomagolva, a tárgyak nagysága és kivitele szerint K —.40, —.60, —.70, —.80, 1.—, 1.20, 1.50, 2.—, 6 db kartonban, a tárgyak nagysága és kivitele szerint K —.75, —.90, 1.—, 1.20, lametta (angyalhaj) ezüst vagy arany, darabonként K —.40, díszes díszítő 100 db K —.20, láncok üveggolyókól 1/4 egész 2 m hosszúságig, a golyók nagysága szerint K —.90, —.35, 1.20, 1.40. Karácsonyfa-gyertyácskák: 24 db kartonban K —.50, nagyobbak 15 db kartonban K —.38, gyertyatartó tucetja K —.50.

**Karácsonyi jutalom!** Minden 1. sz. vevő, a ki a szeptember 1. és november 30. közti időben egyszerre 40 koronányi levélbeli megrendelést tesz, karácsonyi ingyen-jutalom gyanánt a 4343. számú riadó-éberszőlő éjjeli világító mutatólappal és egy 1908-ra szóló napirt kap mellécsomagolva.

**Kioszerelés megengedve, vagy pénzvisszatérítés, tehát nincs kockázat!** Széküldés utánvétel vagy előfizetés mellett. A megrendelő legelőször a postai utalvány levágási szelvényen eszközölheti. Október szükséges, hogy a megrendelő leveleiben vagy kártyákban meg legyen jelölve, utánvétel kívánt-e az ár vagy pedig elment már az összeg utalvánnyal. Ugyisint érdeklőben áll minden megrendelőnek a megrendelési december 15. diki előtt beküldeni, mert a posta ezen időn túl, a nagy tördulás miatt, nem szállt olyan gyorsan, mint normális forgalom mellett. A megrendelési 12076

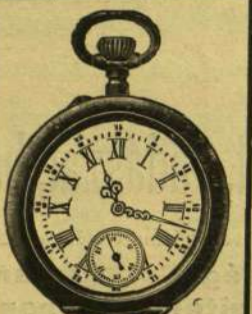
Cs. és kir. udv. szállító **Konrad János** első oryárya Brúx 2004. sz. (Csehország). Tessenék legújabb árjegyzékemet kérti 3000 képpel, mely önnök azonnal ingyen és portmentesen megküldöm.

**KNUTH KÁROLY**  
mérnök és gyáros 11920  
Cs. és kir. fensége József főherceg udv. szállítója.  
Gyár és iroda:  
**Budapest, VII. ker., Garay-utca 10.**

Központi víz- és gőzfűtések, légszusz. és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, szivattyúk, vízerművi emelőgépek stb.  
Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Sok millió előkelő úrbölgy használja a világhírű **Földes-féle**  
**MARGIT-CREMET,**  
mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépit. A **Földes-féle MARGIT-CREME** gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szepplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű **bőrbaj ellen.** A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélik annak pártatlan és erős hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindeki meg fog győződni.

Postán utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő: **Földes Kelemen** gyógyszer. Arad. Budapesti főraktár: **Török József** gyógyszer. Király-u. 12 és Andrássy-út 29. Kapható minden gyógyszerüzben.



**5 korona!**

Valódi svájci rendszerű Roskopf-patent-anker-remonfoir-óra masszív és szolid huzingóval véde. Svájci ankermű, valódi védőművel ellátott nikkelórhán, csuklófedéllel, tojásdad kegyvel, 36 óráig járó (nem 12 óra óra) diszített és aranyozott mutatók, pontosan regulálva, 3 évi kezes-ségi levéllel, darabonként **K 5, 3 db K 14.** Másodpercmutatókkal **K 6, 3 db K 17.** Legzadagabb választék főárjegyzékemben.



**7233. Pénztárcák egy drb világosbarna saffianbőrbeli, nagy fiató-táská, 4 részes-szel, belső rugókegyvel, nikkel-huzingóval, 9 cm hosszú, 6 cm széles **K 1.50.****

**7202. sz. Ólósó, jó pénztárca egy darab erős sima bőrből összehajvita, elsőrendű marhabőr csipatákkal, 3 részes-szel és biéttáskával, 3 lakkattal, 9 cm hossz, 6 cm széles **K 1.35.****  
**Jobbfejta pénztárcák K 1.85, 2.10, 2.80, 3.10, 3.50, 3.80, 4.20 és felebb.**  
Tessenék katalógust kérti!

**Antiptysin**  
tudományos alapon készült hajszesz, mely a fejbőr erősit, a hajnövést előmozdítja. Rendes használat mellett a haj sűrű és hosszú marad. A megöszlő-től, kopaszodástól megóv! Össze nem tévesztendő más értéktelen hajszeszekkel.

**Antiptysin**  
Ninos többé hajhullás, kopasz fej, fejkorpa!  
**MEDUSA**  
**MARSCHALCO LEO** gyógyszerész  
Török-Szt.-Miklós készítménye.  
1 üveg ára **2.50 K.**  
Haszn. utasítással együtt.

**Magyar Királyi Államvasutak.**  
195567/1907.

**„A. Pályázati hirdetés.**  
Az alulírt igazgatóság a magyar királyi államvasutak részére jövő 1908. évi január hó elsejétől számítandó egy, három illetve öt éven át felmerülő közművi lemezek ébonit és ruganyos nemű anyagok szállítást biztosítani szándékozván ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírt tárgyat képező árukat előtérítve jegyzék, mely egyszerűsített ajánlati mintákkal, szolgálat, valamint a szállításhoz vonatkozó részletes módozatok a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési (A. III.) szakosztályánál (Budapest, VI. ker., Andrássy-út 73. II. em. 40. ajtó) ingyen megkaphatók. A szabályszerűen kiállított ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 15-ének déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg postai táján oda beküldendő és a birtok ezen külezimmiel látandó el: „Ajánlat 195567/1907/a. III. számhoz.”

Bánatpénzül az ajánlott üvegáruk egyévi értékének 5%-a készpénz, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban legkésőbb **9. évi október hó 14-én déli 12 óráig** a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módozatok betartása mellett állítatnak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1907 szeptember hó  
**Az igazgatóság.**  
(Utányomás nem díjazatik.)

**PEJTSIK KÁROLY**  
József Főherceg Ő. és kir. Fensége kamarai szél-12413 litéja  
fényképezési cikkek szakszűlete.  
BUDAPEST  
IV., Városház-u. 1. sz. v. Kossuth Lajos-u. 4.  
Árjegyzékkel és felvilágosítással a legnagyobb készsággel szolgál.

**Serravallo**  
**CHINA-BOR VASSAL**  
Hygienikus kiállítás 1906. Legmagasabb kitünt. Erősítőszor gyengélkedők, vészevények és lábadozók számára. Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.  
Küldő íz. 3000-nél több orvosi vélemény.  
**J. SERRAVALLO, Trieste Barcola.**  
Vásárolható a gyógyszerárakban feltűres üvegekben á K 2.60, egész literes üvegekben á K 4.80.

**HELLER-féle angol táska.**  
Barna finom tehénbőrbeli erős kerettel, kulcsal zárható sárgaréz zár és áthajtokkal (patent), fogó, erős béles és egy oldalzseb.  
Hossza 40 45 50 55 60 65 70 cm.  
Ar K 27.— 31.— 35.— 39.— 42.— 46.— 53.—  
világos tehénbőrbeli 40—55 cm.-ig 2.— K, 60—70 cm.-ig 3.— K drágább. 12386

**HELLER-féle ruha-bőrönd.**  
Barna vitorlavászonnal boritva, disznóbőrrel beszeve, finom két zár, bőrfogó, belüleg betét, erős béles és a fődélbe egy táská.  
Hossza 60 65 70 cm.  
Ar K 25.— 27.50 29.50  
Nagy választék utóbőröndök, toalettkáskák, necessarys és finom bőrárakban.  
**HELLER MÓR** utoda bőröndös Budapest, Károly-körút 3. szám. Képes árjegyzék bérmentve.



41. SZ. 1907. (54. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ **HOITSY PÁL.** FŐMUNKATÁRS **MIKSZÁTH KÁLMÁN.** BUDAPEST, OKTÓBER 13.

Szerkesztőségi iroda: IV. Reáltanoda-utca 5. Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Előfizetési feltételek: Egész évre — 16 korona. Félévre — 8 korona. Negyedévre — 4 korona.

A „Világkrónika”-val negyedévenként 80 fillérrel több. Külföldi előfizetésekre a postailag meghatározott viteldíj is csatolandó.



AZ INTÉZET LÁTKÉPE.

**A MAGYAR GAZDASSZONYOK CZINKOTAI NEVELŐINTÉZETE.**

**M**AJDNEM félszázad előtt, a mult század hatvanas éveinek elején alakult a Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete. A szabadságharc két nagy vértanújának, gróf Batthyány Lajosnak és Damjanich Jánosnak özvegye állott az élére azzal a czéllal, hogy a hazafias magyar társadalom bevonásával leányvárházat és nevelő-intézetet tartanak fenn, melyben művelt családok szegénysorsú árva leányait neveljék fel.

Az intézet hamar létrejött s a Damjanich-utcában már évtizedek óta működött, mint a legderekabb és legnépszerűbb hasonló intézetek egyike. Népszerűsége is folyton fokozódott, tökéje hagyományok, adakozások, jótékony célú ünnepek és mulatságok révén megszaporodott, úgy hogy újabban már valóra lehetett váltani egy régi tervet: egy új a kor viszonyainak megfelelő intézeti épület emelését. Mikor néhány évvel ezelőtt a terv megvalósítását elhatározták, nagy gondot okozott a megfelelő hely megtalálása. Háromféle telek is volt s a választás helyességétől függött a virágzó intézet jövője. A három telek egyike az intézet je-

lenlegi telke a Damjanich és Hernád-utca sarkán, a másik a Svábhegy táján, a harmadik Czinkotán.



A MAGYAR GAZDASSZONYOK CZINKOTAI LEÁNYNEVELŐ INTÉZETÉNEK FŐBEJÁRATA.

még nem járhatnak is, legalább a fenyves üde, egészséges levegőjét élvezhetik. Egyebekben is, gondoskodtak testi-lelki jóvoltokról. A két emeletes nagy épület 100—120 árvaleány befogadására van berendezve; van benne főlveteli iroda, nyolc tanterem, munkaterem, nappali foglalkozó termek, könyvtár, szertárak, rajz és zongoraterem, nyolc hálóterem, tornaterem, stb. — szóval minden, a mi egy ilyen intézetnek kell.

A földszinten vannak a park felé az összes tanterem, a tanári szoba, a szertár, az utca felé a tornaterem s teljesen elkülönítve a betegosztály. Az első emeleten van az igazgatónő lakása, a könyvtár, a rajzterem és munkaterem stb. A második emeleten a hálóterem s az öltöző, mosdó stb. helyiségek. A gazdasági helyiségek s a szolgálószobák lakosztályai az alagsorban nyertek elhelyezést. El van látva az épület minden higiénikus berendezéssel, központi fűtéssel és világítással stb. Az építés és



DAMJANICH JÁNOSNÉ



HEGEDÜS SÁNDORNÉ



GRÓF BATHYÁNY GÉZÁNÉ.



GRÓF PÁLFFY-DAUN LIPÓTNÉ.

## A MAGYAR GAZDASSZONYOK ORSZÁGOS EGYLETÉNEK VEZETŐI.

fölszerelés összesen 450,000 koronába került. Előnyeiket most már egy év óta élvezik a szegény árvaleányok.

Özvegy Damjanich Jánosné kívül nagy buzgalommal működtek közre az új épület létesítésén s általában az egyesület felvirágztatásán az alelnökök: Hegedüs Sándorné, özvegy gróf Pálffy-Daun Lipótné és Grúz Albertné, valamint a tiszteletbeli alelnökök, özvegy Beniczky Gáborné gróf Batthyány Ilona.

## A KÖLTŐ ÚTJA.

Halott-szinű bús homok-óceán,  
Csak a hiéna üvölt végig rajta,  
Sápadva néz belé a karaván:  
Ez a kárholat dolyfős sivatagja.

Halandó még meg nem gázolta mélyét,  
A rőt hullám hány nagy dacot kioltott!  
Kiitta a merészek lelkét, vérét,  
És partra hányt — pár hajótörött csontot.

S ihol egyszer csak jó egy dalos ember,  
Batyója sines, könnyelműn úgy megyen,  
Be sem sülöd nyomán a homoktenger,  
Dalolva úgy jár — jár a tengeren!

A mord hiéna rászűköl kacagva,  
Számum harapja, keselyű mardossa,  
S im csoda kél: hol keblét fölszagatja,  
Hull a szivéből, egyre hull a rózsza.

A merre ment: utját jelöli rózsza,  
Út támadt, átal a sivatagon,  
Utána ezrek járják már dalolva,  
Már meghódítva áll az ós vadon.

— Ki törte át a sivatag kapuját?  
Nem kérdi már e boldog emberöltő!

— Szekre közül csak egynek nem jut rózsza:  
Ép ott haldoklik az útféle rogyva  
A könnyelmű, elvérzett szívű költő.

Bodor Aladár.

## SZÜRETI NÓTA.

Félre, ószi ködös álom!  
Víg zaj kél a dombokon.  
Van még szüret a világom,  
Ha más is, mint egykoron.  
Jó bor, jó kedv, ha kevés is,  
Akad most is valami.  
S máris tán jobb kor felé visz  
Ez a gyarló mostani.  
Félre hát bú, félre gond!  
Jobb remélni jobbat.  
Többet a baj úgy se ront  
Mint a mennyit ronthat.

Mámortermő hegyek, dombok,  
Hány szüretet láttatok?!  
Volt-e kor, oly csuda-boldog,  
Hogy nem sirtunk rajtatok.  
S volt-e kor, oly zord-keserves,  
Hogy nem csaptunk vigadást?  
Jer, ós mámor, jer, kecsesegtes!  
Sírunkat ós gond, ne ásd!  
A mi tökének fiatal,  
Él bár ezer éve!  
Sohse félsük, hogy kihal  
Jóvő ezredévre!

Pogány s német bárhogy verte,  
Termett minden szüretig. —  
Föl, csak föl a dombra, hegyre,  
Hol szent mámor születik.  
Inkább, semhogy mit se lássunk,  
Lássunk duplán!... Üdv, szüret!

Máris jobb sor: bízza várnunk  
Százszor dúsabb szüretet!  
Színmagyar szív ha terem  
Csak pár-annyi mint ma:  
Vigádjunk még szüreten  
Nem is épen sírva!

Telekes Béla.

## A NOSZTY-FIÚ ESETE TÓTH MARIVAL.

Elbeszélés. (Folytatás.)

Írta MIKSZÁTH KÁLMÁN.

A Feri környékén egy kis feleselés támadt. Klementy szerkesztő a vad toasztok során Tóth Mihályt is felköszöntötte, de annál az ékes mondatnál, hogy tekintünk vissza a múltba, közbemorult Kaby Józsi:

szurdi-burdi szerkesztő dícsereitei általában gyanús természetűek s legott megindul nyomukban a találgatás, mennyibe kerültek. Tisztes, de-resbe vegyülő hajú öreg úr volt, kemény, határozott vonásokkal, keveset beszélt, de mindig higgadtan. Magas, kidudorodó homloka, tiszta fényű szemei kiváló értelmet árultak el, csak az esetlen mozdulatain látszott a mesterember.

— No, no, — szólt csendesen, s igyekezett mindjobban elbűjni a nagytetű mezernyei tiszteletes asszony válla mögé, kinek lovagiál volt odaültetve.

Mindamellett sokan felálltak Klementyn kívül is, s odajárultak kocczintani a kevésbé rátartó urak közül, még Noszty is:

— Noszty szolgabíró vagyok.

— Azt vettem észre, — mosolygott Tóth Mihály.

— A másik pólus, — folytató Feri, — a munka emberét kívánja megtisztelni a munkátlanság embere.

— Munkátlanság! — kottyant bele Klementy. — A hogy veszszük. Ki szereti a munkát? Bolond, a ki szereti. Nem igaz, mi? Appellálok minden okos emberre. Lám a méhek a legmunkásabb állatok, de még azok se szeretik a munkát. Azt hallom, kivitték egy köpüt Brazíliába, s látván, hogy ott örökös nyár van, gondolták magukban, minek dolgozzunk — és nem dolgoznak többé.

— Ejnye, ejnye, Klementy, — pirít rá Findza asszony, miután már a Tóth Mihály körüli diskurzus általánossá vált, — mi lelte, hogy ma így antalkodik? Előbb dícsőíti a munkát, most meg már leszólja a sárka földig.

— Mert én sokoldalú ember vagyok, — védekezett, sunyi ábrázatát mind a két kezével megvakarva, — és csak Noszty úrra értettem, a ki nyári éghajlat alatt született.

— Csakhogy az én nyaram csak az én tavaszomig tartott, — felelte Feri némi keserűséggel, — és ezentúl bizony már nekem is munkával kell megkeresnem a mindennapi kenyeremet.

— Nem szakad meg abba a méltóságos úr, — nevetett a szerkesztő.

— Ugyan hagyja, kedves szerkesztő úr, ne méltóságoszon engem.

— Kérem, kérem, császári királyi kamarás, tehát méltóságos.

(Hm, tehát kamarás, — sóhajtott Mari, — azért olyan rátartó.)

— Az csak a kriptának szól, — felelte Noszty szerényen, — a családi csontoknak. Nekem magannak inkább csak a «tekinetes» titulus jár, s ezt is azzal a tudattal kell viselnem, hogy más alkalmasabb, erőteljesebb emberre volt szabva.

— Ujhuj! — rikkantott közbe a pofitos Kaby Jóska, a ki ide figyelt fél füllel, máskor lönye ember, de ha bort lát. Szaporamalom. — Ne resteld! Mit restelled? Vármegye kenyerét a ki kapja, az marja. Én se restelném, ha én hűztam volna ki alólad a gyékényt, hát punktum. Csak egyet ismerj el, bruderám, hogy huncuzt a német. A miért én viszont elismerem, hogy az a jó, mert ha a német nem volna huncuzt, nem tudnánk kire haragudni s a nélkül rég belénk penészedett volna a nemzeti virtus.

Erre aztán úgy illett, hogy Noszty, mint fiatalabb, átsétáljon a túlsó oldalra és a Kaby Józsi poharát megérintse a maga poharával.

— Kellemes fiatal embernek látszik, a jegyezte meg Tóth Mihály Nosztyra, a szomszéd-asszonyhoz fordulva.

— Hm, — felelte a tiszteletesné, a csóka szemével a fiatal emberre pislogva. — Azt hal-

lottam, hogy egy kicsit lacsuha természetű. Az apja se egészen kóser ember. És milyen gógós, kivált az országgyűlési ciklusok közepén. Egy «Pesti Napló»-t hord szüntelen zsebében s mikor valaki olyan jön szembe az utcán, a kit nem akar megismerni, kivészi, beletemeti a fizimiskáját és az olvasást mimelve megy el az ember mellett.

Többé-kevésbé efféle semmiségek mondtak és törtétek az asztalnál s természetesen sokáig ki nem elégíthették az igényeket, kivén az emberiség «tiszlós» részét. A mindkét nembeli ifjúságnak a talpa viszkedett, tánczra készülődének, az öreg urak a kártyaszobába vágytak, a tantuszaihoz, s türelmetlenül lesték, mikor bont asztalt az elnököl Fruzina mama. Bon-tana is, ha a loesi-feesi Podwolski pontot tudna csinálni; színes szerelmi kalandjai egymásba fonódnak, mint a szederindák.

Végre azonban mégis fölemelkedik a háziaszszony s az a bizonyos suhogás támad, mint mikor egy nagy madárcsapat felrebben. Hangzanak is mindjárt a vezényszavak. «Ki az asztalokkal!» zsigong az ifjúság. «Előre uraim, a miből élünk!» sorakoznak csatarendbe a kártyások. Csak az örök szomjúság rabslógái várják gyámoltalanul, hogy melyik szobát teszi meg a háziúr «kredencz»-nek, a hova aztán be lehet húzódni iszogatni, disputálni, csibukozni, sőt még dalolni is.

Feri az öreg urakhoz csatlakozott s leült az egyik tarokasztalnál gibiczenek, a Tóth Mihály háta mögé (ki tudja, mire lesz az jó valamikor). Ott különben hasznát is vették, mert az egyik partner, Palojaty, váltig futkázott, hol ide hívták, hol oda hívták rendet csinálni, s ilyenkor, mert az idő pénz, hogy folytonossági hiány ne legyen a játékban, ő helyettesíté a házigazdát. Egész este nem mozdult, anekdotákat mondott, savanyúvizes bort töltött a játékosoknak és kiszolgálta őket. Szóval hasznos ember volt, megbecsülték, s a mikor Tóth uram valami nagyobb játékot akart kimon-dani, «ultimót», vagy «szólót», mindég hátrafordult, a mint ez már illendő dolog a rokonszenves gíbczezel szemben, s csak ha az jóváhagyólag intett a szempilláival, kiáltotta ki nagy élénkséggel:

— Solo, ha vizet iszom is!

Pedig a nagy teremben, a hol a tánc folyt, erősen várta «valaki». Ha tudta volna, talán otthagya volna a hatalmas skiz szürke hievit, vagy hogy talán tudta és azért nem hagyta ott.

A csillár gyertyái már körömhégyig égtek a nagy teremben, új gyertyákat raktak fel a cselédek, hullámozott a sokaság, a mamák bóbiskoltak a szögletekben, a tánczosok nagyrészt már kifáradtak és újjak szilajodtak neki. A pletykázó szobákból, a kredenczből bekukkantak az unatkozók, csak ő nem mutatkozott, a kit Tóth Mari várt. Különös ember! Gógös-e, vagy világgyűlölő? Valóságos rejtély. Bizonyosan befogott már és elment. A mennyire az udvarlótól tehette (nem nagyon tehette, mert körülöngték, mint a méhek a jázmin), mindég figyelte az ajtókat, jöttek-mentek az emberek, de ő nem mutatkozott. Szeretett volna kérdezősködni fölöle, de nem mert. Fruzina mama bizonyosan tudja, mert ő tőle nyilván elbucúzott, de Isten ments Fruzina mama előtt szóba hozni, gyik szeme van, mindjárt leolvásná velök a titkos gondolatait. Ámbár iszen azok se olyanok, hogy szégyenkeznie kellene miattok, ha csak nincs alattuk még egy réteg: a legtitkosabb gondolatok.

Nincs, nincs. Oh dehogy! Semmi sines. Mindössze táncolni szeretne a méltóságos kamarás úrral. Egy kis ártatlan kíváncsiság

az egész. Úgy rémlik neki, hogy a csárdás-tánczáról holt bizonyossággal meg tudná állapítani, ő volt-e a somlyói vadász, vagy nem, mert ez a bolondos kérdés még mindég ki nem párolgott a fejből, nem is akar és nem is fog, talán örökön örökké megmarad a gyantája és boszantani fogja. Mert hátha alakoskodik a kamarás úr? S oh, milyen boszúság, az ő (a Mari) szeme is csaldóhatik az arcban, emlékezete a hangban, — hanem ha tánczolhatna vele egyet! Minden hazudhat, csak a láb nem, mely egyforma rithmusban igazodik a muzsikához.

Hogy ez a kívánsága nem teljesült, az udvarlójával érezte, a kik hosszú orral szóródtak szét. Az elnököt megsértette valamivel, duzzogva befogott és hazament, a kis báró pedig a mamájához sietett panaszkodni:

— A Mari rosszul bánik velem. Úgy látszik, semmi se lesz a reményeiből. Hagyj nekem békét ezzel az arany békával. Én holnap visszamegyek Pestre.

— Persze. Az orfeumi dómához. No halod, abból semmi se lesz. Hát miből következted, hogy rosszul állnak az ügyeid?

— Azt mondta megvet, ne kerüljek többé a szeme elé.

— És miért?  
— A miért, azt mondja, én kiáltottam közbe a vacsoránál, hogy Zsigmond királyt valamelyik Noszty bocsátotta ki a siklósi börtönből jó pénzért, s aztán mikor Noszty fenyegetőleg jelentkezésre szólította fel a közbeszólót, meglapultam, mint a gomba a fűben.

— Miért is nem jelentkezél?  
— Majd bolond vagyok, hogy felapritott volna az a tigris pofájú.

— Igaz, igaz — mondta a bárónő megsimogatva fiacskája szépsze fűrjeit — de látod, az ilyen éretlen leányok szeretik a hősöket, magokba falják a regényekből. Legalább eltámadt volna, hogy te kiáltottál közbe.

— Az ám. Hiszen akartam én. De ráismert a hangomról.

— Te! Ha az a te hangodat száz közül megismerte, holott én se ismertem meg, akkor az bizonyosan szeret téged. Légy nyugodt, megbékültök.

S ezzel fölkelt és fölkereste Tóthné, hogy fia ügyét megfellebbezze nála. Tóthnének, ki egy csoportban beszélgetett, igen jól esett, hogy a báróné bizalmasan félrehívta és hogy az egész világ látja, a mint az ablaknyílásában tárgyalnak együtt. Egy két mézes-mázos szó elég volt s Tóthné jól fel volt húzva, a milyen jól csak fel lehet húzni egy hibátlan szerkezetű kettyegő órát.

— Oh Istenem, — mondta a befejezett beszélgetés után visszatérve csoportjához, — milyen más ez az arisztokrácia! Milyen finomak ezek a nők! Még a hangjuk is olyan lágy, mint a brüsszeli csipke. Csak azt nem értem, hogy miért hiányzik elől a két felső szemfoga és hogy nem csináltat helyettük álfogakat. Párisban ismertem egy Lambelle nevű grófnőt, annak is épen ez a bizonyos foga hiányzott. Talán divat. De ezer bocsánat, meg kell keresnem a leányomat.

Föltette a lorgnette-jét némi előkelő reminiscenziák szerint s körülnézett, de csakhamar visszafordult.

— Oh nem, nem. Talán még sem divat. A Lambelle grófnő fogát a háts lova rugta ki s nem föltehető, hogy a ló tudta volna a divatot... Ámbár azt mondta a komornyik, hogy igen magas vérű ló volt. Az úr meglátta a szegény párat... Oh, még most is sirhatnék, ha a szegény lovacskára gondolok.



NÖVENDÉKEK A JÁTSZÓTÉREN.

E közben megpillantotta Marit, a csillár alatt. — Szent ég — kiálta hozzá tipegve. — Mind a ruhákra csepegnek ezek a gyertyák. Azt gondolod, hogy Worth úr ingyen adja a ruhákat. Gyere csak, gyere, gonosz gyermek, hadd mosam meg a fejedet. A bárónő panaszkodik, hogy rosszúl bánsz a fiával.

— Azzal az apalín szívével — mondá a leány fitymáló hangon.

— Már akármilyen szívű, de ez a szív hozzá húz. Én nem mondom, hogy borulj az ölébe és ez nem is valami elegáns dolog, azt se mondom, hogy menj hozzá férjhez, mert tudod, hogy az apád milyen bogaras, de legalább szépen bánj vele, mert minden esetre megtiszteltetés, hogy egy arisztokrata...

— Pakfon arisztokrácia — dünyögte ajkait elbiggyesztve.

— Az arany veled vegyülne hozzá.

— Nem szokás az aranyat pakfonnal vegyíteni mama.

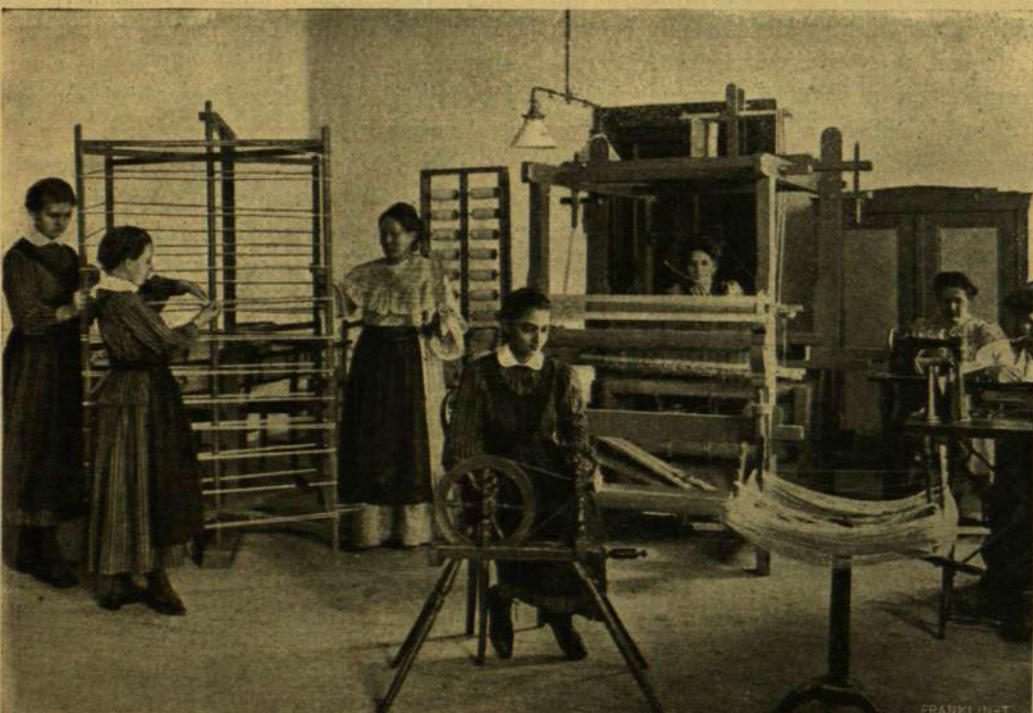
— Neked ma valami bajod van, Mari.

— A fejem fáj mamácska.

— Talán haza akarnál menni.



AZ INTÉZET KERTJÉBEN.



SZÖVŐSZÉKEK.

A MAGYAR GAZDASSZONYOK SZINKOTAI NEVELŐ INTÉZETÉBŐL.

— Azt hiszem, jó volna, ha hazamennénk.

— Eredj hát, keresd meg az apádat valahol a kártyázók közt és figyelmeztess a hazamenedelre. Majd otthon beszélünk a dolgról.

Mari végig ment a szobákon és sok kérdés-kérdés után végre ráakadt a szobalabirintusban a kártya-barlangra s élénken elpirult, mikor betoppnva ott látta Nosztyt az apja mellett, kéklő füstfelhőbe takarva.

— Engem keresel? — mosolygott rá az öreg Tóth olyan szeretetteljes pillantással, mint a minővel a pagátot veszi észre az ember.

— A mama küldött, apuska, hogy már haza akarna menni.

— Ohó! Az lehetetlen!

— Miért apa?

— Mert két ultimo van rajtam és egy solo.

A leány ráemelte szemeit, hogy hol van hát rajta az a két ultimo, a mitől nem mozdulhat, s úgy tett, mintha csak most venné észre Nosztyt.

— Hát maga nem tánczol?

— Nem! — felelte kurtán.

— Nem is szokott?

— Nem igen.

— Sohase tánczolt?

— De igen, úgy egyszer-másszor.

— Eredj csak fiaeskám innen a füstből, — szólt az öreg Tóth, — mondd meg a mamának, hogy várjatok még. És talán te is fordulj még egy-kettőt, míg itt a kártya fordul.

Mari hidegen bicezentett a fejével Noszty felé, sarkon fordult, szoknyái megszigesztek s azzal szapora fűrjleptekkel elhagyta a szobát, de kis vártatva visszatért ijedt arczeccsal.

— No, mi baj megint?

— Nem merek kimenni, — mondotta szégyenlősen.

— Hogy-hogy? — kérdezte Tóth úr szóra-kozottan, a kártyáit rendezve.

— Egy nagy kutya fekszik a szomszéd szoba küszöbén. Olyan csunya! És rám vicsoritja a fogait, mikor át akarom lépni.

— Hát kergesd el! Mondjad neki, hogy «csiba te».

— Hiszen kértem már, de nem akar elmenni.

— Oh, te bolondos kis fruska! — nevetett Tóth úr, hogy a szemei is bele nedvesedtek. — Kontra! Harmadik vétel!

— Az a Czuzka agár lesz — vélte a meg-

kontrázott Palojtay. — Eredj, Noszty öcsém, vezesd ki a hugomat. Miféle gavallér vagy te? Különben nem bánt az, szivecském, senkit. Öreg kutya az már, még a nyulat se bántja, penzióban van.

Noszty kikísérte Marit, pedig már szükség se lett volna rá, mert egyik udvarlója, Kevermesy Antal eleibe jött már felkérni egy walczerre.

— Nem adok kosarat, de csak egy tourra vállalkozom, mert már fáradt vagyok. Ugyan, kedves Noszty, vállalja addig ezeket az én családi esontjaimat is.

Nosztynak dobta oda a szép faragású elefánt-csont legyezőjét. Noszty elmosolyodott a czélzásra és elkapta ügyesen.

Nem sokára visszatért lihegve, a hol Noszty állt, a nagy terem ajtajához.

— Nos, nem veszítette el a esontjaimat?

— Megvannak. De maga úgy látszik, elvesztette az én rózsámat, vagyis a mi rózsánkat.

— Dehogy.

— Hát talán nem tűzte fel, pedig úgy szólt az alku?

— Feltűztem, tekintetes szolgabíró úr, igenis feltűztem, instálom — szólt, kecesesen móríkálva magát, mint a parasztnyecskek szok-



NŐI ARCZÉP.



MALOMSZEGI UTCZA.

neve van, sikerei voltak s bizonyos műk áll a háta mögött. A Mesteriskola tulajdonképen még a tanulás éveit számítja s *Pentelei Molnár János* már e tanuló-évek alatt megnyere a Képzőművészeti Társulat Nemes-féle díját, vett tőle képet a király a várpalota, a kormány a Múzeum számára, legutóbb pláne ő vitte el a legnagyobb állami díjat. Lehetetlen eltagadni, hogy a kit ennyi illetékes tényező buzdit, ily ritka egyértelműséggel és szembetűnően, a művészi pályára, annak olyan komoly kvalitásainak kell lenniük, annak olyan jelentős garanzciákat kell nyújtania jövőjéről, melyek szinte már nem is ígéretek, hanem maguk is — eredmények.

És csakugyan, ha végigfutjuk a *Könyves Kálmán* falait, melyeken *Pentelei Molnár János* gyűjteményes kiállítása elhelyezkedett, első sorban is az tűnik szemünkbe, hogy itt nem egy forrongó ifjú tehetség lázas vergődése, de egy komoly talentumnak, nemes becsvágyának és szívós szorgalomnak öntudatos fejlődése az, a mi bemutatkozik. Vergődött persze Molnár is, a tévelygéseket el nem kerülhetette, de ez csak a magamegkeresés normális mértékéig terjedt, azon túl haladt egyenesen, mint a ki látja czél-

ták a bíróság előtt, — de valami más történt vele.

— Talán odaadta valakinek?

— Olyas valami, de mégsem egészen.

— Nem értem.

— Kiváncsi rá?

— Oh, hogyne.

— No lássa, én is kiváncsi vagyok valamire, a mit csak ön mondhat meg.

— Ugyan mire? — érdeklődött Noszty.

— Tudja mit, — indítványozta Mari, — tegyünk úgy, mint az ellenséges táborok; kicsérlik a hadifoglyaikat. Én kielégitem a maga kíváncsiságát, maga meg kielégíti az enyimet.

— Nem bánom.

— Hát ki kezdje?

— Kezdje el a kisasszony.

— Jól van, de ülünk le ide, épen van itt két üres szék, mert én már nagyon fáradt vagyok.

(Folytatása következik.)

### PENTELEI MOLNÁR JÁNOS KÉPEI.

Előbb tengerésztiszt akart lenni, utóbb építész, majd megismerte festői vénáját s beállt Hollósyhoz inasnak. Azóta öt év alig múlt el s a mindössze harmincz éves fiatal embernek már



KASZÁLÓN.

PENTELEI MOLNÁR JÁNOS KIÁLLÍTÁSÁBÓL. (A Könyves Kálmán Szalonjában.)



DESSEWFFY DÉNES.

jait s el van tökélyre azok kivívására. Hollósnál a tónusban való rajzolás titkát tanulja meg; Párisban, a Julián-akadémiában, Jean Paul Laurens-től megtanul komponálni; a Mesteriskolában a félhomály színei kerülnek palettájára; végül pedig kimegy Kalotaszegre, hogy megteljen a lelke a magyar táj szépségeivel, a magyar viselet ritka festőességével s színlátása izmosabb erősödjen a szabad napsütés melegétől.

Ez a hosszú, habár rövid idő alatt megfuttatott természetesen nyomot hagyott a művész tárgykörén is. Thémái egyre változtak. Tájékp, akt, események, alkalos kompozíció, arckép, genre, — szinte sósár szomjúsággal esett neki mindennek, s a mi csak valamelyes benyomást is gyakorolt festői hevületére. Pedig ez a hevület nála könnyen jó; a földréteg tompa színesége csak úgy hat rá, mint a női ruha teljes napsütésben, s a kalotaszegi bivalyok széles formáin ép oly szeretettel mulat rajzos kedve, mint a hogy egy párás őszi alkonyat tavallanó hangulatát igyekszik a vászonra visszahódítani.

Molnár nem kiabálja fülsértően a fülünkbe minduntalan, hogy ő modern művész. De mert művészte emberi és igaz, modernebbül hat sok léha szelhámosánál, a kik a változó művészi divatoknak mindig leghangosabb szételői, hogy az újság iránt való általános előszeretett kedvező szelével bevitortlázhasanak a népszerűség révébe, tulajdonképen pedig csak külsőségek utanzói. A vastagon felkent festék, a barna «szósz» helyett egy fehér napsütés-szósz, az elnagyolt vázlatosság még nem modern művészet. — Molnár jól tudja ezt s nem is ilyen fogásokkal akar hatni. Ellenben igenis bebizonyítja, hogy a becsületet tanulmány, a komoly rajz, a gondos megfigyelés, a tudás okozta bátor kézírás, a dolgok plasztikus érzetése és az egyéni színlátás: ezek modern erények voltak mindenha s azok maradtak ma is. E régóta modern erényekkel felfegyverkezve indul Molnár újabb öt évi munkássága elé s az egyszer igazán meg merjük jószolni, hogy ez a fiatal ember akkora már — az első decennium után — jelentős tényező lesz művészeti életünkben.

## DESSEWFFY DÉNES.

1828—1898.

— Tipula Gyula hátrahagyott kézírata. —

Íde s tova alig akad már a «Nagyidők» tanúi között tollforgatóshoz értő ember, és sajnálattal tapasztaljuk, hogy a «halás» utókor szabadságharcunk több kiváló alakjáról alig emlékeznek meg.

Ki ne hallotta volna p. o. a vitéz palatinális huszárok hírére, kik Desseffy Dénes, Hollán Guidó és Sréter Lajos vezénylete alatt ezer veszély közt Csehországból a haza segítségére siettek. Útközben közülük sokan elestek, sokat pedig elfogtak, kiket aztán vagy rögtön kivégeztek, vagy pedig életfogytiglani sánczfogságra ítélték, úgy, hogy a klattani állomásról megszökött két századból 1848 őszén alig 140 huszár csatlakozhatott Vácra a felső-dunai magyar sereghez.

Görgei Arthur, ki még 1846-ban maga is palatinális huszártiszt volt, az erősen meg-

fogyott csapatot az elővédül szolgáló Guyon-hadosztályba, nevezetesen ennek Szodtfriedt alezredez vezénylete alatt álló dandárába osztotta be. Sréter százados Selmeczbányánál súlyosan megbesbesülvén, a század parancsnokságát az alig huszonegy évet múlt Desseffy Dénes hadnagy vette át.

A fiatal, de azért vasmarkú Dessewffyt a többnyire két kapitulációt kiszolgált marczona huszárok rajongásig szerették. Egy alkalommal Dessewffy egy szakasz huszársággal előrsőn lévén, a határozott parancs ellenére meg nem állhatta, hogy egy tőle alig ezer lépésnyi távolságban bujkáló osztrák vadász őrzőre rá ne üssön. A meglepett vadászok, kik a fehér köpenyű huszárokban valószínűleg vasas németeket véltek látni, csak akkor kapkodtak vállra vetett puskáik után, mikor Dessewffy közükből vágott s kardja az egyik vadász kemény nemez kalapjában úgy megakadt, hogy kezéből kiesett. Azóta Dessewffy kardja markolatát mindig kezére kötötte, mely czélra piros pamutkendőt szokott volt használni.

— Fiúk, — mondá Dessewffy véres kardja pengéjét egy marék füvel törölgetve — a vadászokról aztán a táborban szó ne legyen!

A dolog azonban mégis kitudódott, mert midőn Dessewffy százada az előrsőrl való felváltás után visszatért, Guyon ezredes Szentmiklóssy Pál őrmestertől azt találta kérdezni, hol kapta azt a csunya szurást a nyakán, melytől koponyéja véres lett?

Az őrmester himézett-hámózott, míg végre Dessewffy kénytelen volt jelenteni, hogy egy kíváncsi bujkáló vadász-őrzőartot megkergett, még pedig oly alaposan, hogy közülök egy sem maradt életben. Ez utóbbi körülményt azonban Dessewffy nagy bölcsen elhallgatta.

— Jó, jó — mondá Guyon az ő rettenetes németiségével — Dessewffy hadnagy úr nem fér meg bőrében; alkalomadtán majd meglátom, mit tud...

Az alkalom nem sokáig váratott magára. Ugyanis a Guyon könnyelműsége nyomán bekövetkezett iglói kudarc után, a fővezér Görgei Arthur meghagyta Guyonnak, hogy a Deym osztrák tábornok dandára által megszállt branyiszki magaslatot hadosztályával foglalja el.

A már természeténél fogva erős állást az ellenség annyival is inkább bevehetetlennek tartotta, mivel a támadásnak alúlról fölfelé tíz szepertinán keresztül kellett mennie, még pedig tűzérrel s lovasság nélkül, tehát kizárólag gyalogsággal.

Mint a történelemből tudjuk, Guyon hadosztályával Iglóról 1849 február 5-ikén reggel nyolcz óraker a Branyiszki-hegy alján felvo-

nulva, az egyik dandár segédtiszjével, T. Gy.\* főhadnaggyal már előre megíratta a fővezérhez intézett jelentést, mely szerint a Branyiszki-t... óraker bevette. Az írásbeli jelentésben csak az «időpont» megjelölésére szükséges helyet kellett nyitva hagyni.

Guyon ilyformán biztosra vette, hogy a Branyiszki-t maga erejével elfoglalhatja, de azért Görgei még a Piller hadosztályt a siroki völgybe rendelte, mely szükség esetére Guyon-t támogatta volna. Guyon hadosztálya lovasságát, egy század palatinális huszárt, s egy század Miklós-huszárt Dessewffy Dénes és báró Uechtritz Emil őrnagy parancsnoksága alatt, oly utasítással hagyott a hegy alján, hogy kellő időben a visszavonuló ellenséget üldözőbe vegyék.

Kiesewetter osztrák ezredes megbesbesülése után az ellenség gróf Pálffy Móricz ezredes ügyetlensége miatt, állásait egymásután elvesztvén, vad futásban a hegy túlsó oldalán lefelé Eperjes irányában elmenekült, Dessewffy Dénes huszárai élén a futó osztrákokat üldözte, s dacára annak, hogy már a hegy tetején egy czombjába furódott golyó súlyosan megsebezte, két óráig nyeregben ülve, sebét csak Eperjesen kötötte be.

A dandárbeli ágyúk fedezetével mindig Dessewffy Dénes volt megbízva.

— Hiába lesem — mondá Dessewffy — hogy valaki az én ágyúimat megtámadja; másoda furesa kis multság lenne ebből!

Dessewffy kívánsága a kápolnai csata második napján délután Keresendnél teljesült. Egy század osztrák vértés csakugyan neki vágatott a mezőkövesdi országút bal oldalán felállított Markó-féle híres piros ütőnek, de Dessewffy huszáraival a vértések elibe kerülve, oly pusztítást vitt véghez köztük, hogy nyakra-főre, gyalogságuk védelme alá-menekültek.

Dessewffy Dénes s a palatinális huszárok legfényesebb hadi tettei közül, mint szemtanú, az 1849 június 13-ikán Csorna alatt vívott lovassági ütközetet akarom felemlíteni.

Klapka tábornok, ki a VII. hadtesttel Győrt s a győr-komáromi hadvonalat megszállva tartotta, arról értesült, hogy Wyss osztrák tábornok dandárjával Kapuvárról Csorna felé előre nyomul. E mozdulat megállítására Klapka az épen Pápa felől érkező Kmethy ezredet hadosztályával odarendelte.

Kmethy csapatját két részre osztva, az egyikkel Csornának tartott, a másikkal pedig az ellenség hátrálását akarta megakadályozni.

A többszörös túlerővel rendelkező Wyss osz-

\* Ez a T. Gy. maga az író Tipula Gyula, ki szerénységéből nem írta ki nevét.



A FALU SZEGÉNYEI. — Penteloi Molnár János festménye a Könyves Kálmán szalonjában.



II. SÁNDOR OROSZ CSÁZÁR.

trák tábornok azt látva, hogy a magyar részről csekély számú lovassággal van dolga, egy nem régen Oroszországból érkezett dzsidás ezredet — az 1-ső számú Császárdzsidásokat — oly utasítással tolta előre a győri országút mellett levő búzaföldekre, hogy a huszárokat jobb oldalukban megtámadva, verje szét.

Amde a terv rosszul ütött ki, a mennyiben a huszárok élén álló Dessewffy Dénes őrnagy az embernyi magas búzaföldekben előre nyomulva, a dzsidásokat csúfosan elverte.

Miután rohamos támadásról a magas s süri búzában szó sem lehetett, a küzdő felek lépésben indultak egymás ellen, ekkor pedig a magyar huszárság ügyessége s személyes bátorsága a küzdelem eredményét egy pillanatra sem tette kétségessé.

Wyss tábornok maga is elesett; a fogoly osztrák tiszték közt egy Salm herceg is volt.

Magyar részről Dessewffy Dénes oly súlyosan sebesült meg, hogy a hadjáratban kardot többé nem ránthatott.

Ilyenek voltak a palatinális huszárok, ilyenek voltak tisztjeik, így harcolt a hazáért Dessewffy Dénes!

## A JOBBÁGYSZABADÍTÓ CZÁR.

Azon a helyen, a hol három évtizeddel ezelőtt Russakov és Nikolaj Ivanov nihilisták nitroglicerines bombái megölték a jobbágyszabadító II. Sándor czárt, ma Szentpétervár egyik legnagyobb temploma emelkedik. Elsőrangú orosz művészek: festők, szobrászok, zománczóok és jeles építőmesterek alkotása az új székesegyház, melynek eddigi költségei meghaladják a tizenkét millió koronát.

Alig van orosz uralkodó, a ki halála napjáig annyi remegést, annyi merényletet élt volna át, mint II. Sándor czár. Az ellene irányult ellenszenv forrása részben főleg az az uralkodási rendszer volt, melyet elődeitől örökségképen kapott és megtartott. Rosz tanácsadók, belvillongások, háborúk és forrongások sietteték a katasztrófát.

A gyilkos merénylet napján szokatlan élnétség uralkodott Szentpétervár utcáin. Az impozáns Nevskij prospektben és a főutak gyalogjáróin mozgalmas élet zajlott. A széles úttesteken csengős, sallangos trojkák és vadul rohanó Rosztopesin lichácsok vágattak. Derűs, verőfényes volt a Néva partja is. A czár kiadta a parancsot a sétakocsizásra. Marczona képű természetes kozák tiszték vették körül fogatát. Ott volt kíséretében az öles Dvoreszkij is, a rettegett rendőrtiszt, a ki csodálatos furlanggal tudta kipuhatolni a nihilisták programját. A fogat a rendőrség tanácsára elkerülte a népes Nevskij prospektet és zezugos, keskeny utcákra a lovára felé haladt, a honnan a czár Katalin nagyhercegnő palotájához hajtott. Itt reggelizett a meklenburg-strelitzi herceg özvegyénél, a havá déli egy óraker kivüle a czári család



Az a diadalkapu Moszkvában, melyen át a csárok a Krembe vonulnak.



ZSUKOVSKI OROSZ ÍRÓ, II. SÁNDOR CZÁR TANÍTÓJA.

még több tagja is megérkezett. Délután három óra volt, a mikor visszaindult a téli palotába. A Katalin-osztorona közelében s a Kojasej hid környékén alázatos képű muzsikok dolgoztak. Senki sem gondolt veszedelmre. Legkevésbé a czár, a ki pompás hangulatban hagyta el a nagyhercegnő palotáját, hol a reggeli után adott kis házi koncertet fokozta élnékségét. Csak néhány óra választotta el attól, hogy élvezze jobbágyszabadító manifesztumának dicsőségét. A holnap már meghozta volna milliók szeretetét, halálját és ragaszkodását. De nem hittek benne. «A mi jó a czáraktól jön, az mindig későn jön». Csak a nihilizmus elszánt hívei dolgoztak és határoztak mindig a kellő időben. Ezt hirdeti, ezt igazolja a Kojasej hid közelében véghez vitt merénylet. A havat lapátoló muzsikok sorából kilépett kettő-három, kendőbe burkolt bombákat vetettek a «késlekedő imperator» kocsija elé s egy óra múlva Botkin udvari orvos már közhírré tehetette, hogy Oroszország teljehaltu ura nincs többé...

A gyenge lelkű uralkodó a Borovicsj domb aranykopolás városában, a moszkvai Kremben született. Születése nagy örömet keltett egész Oroszországban. Megkondultak a szent Kreml összes harangjai s olyan harangzenejének zúgott az ősi bástyafalak között, a milyen csak a Feltámadás nagy ünnepén szokott lenni.

Az újszülött nagyherceg nevelője Merder őrnagy, tanítója pedig Andrejevics Zsukovszkij, a nagyképzettségű és népszerű orosz író volt. Tanulmányai végeztével beutazta egész Oroszországot. Elment az Uralon túlra is, a hol a Szibériába származottak sorsa annyira megindította, hogy közbenjárt érdekükben atyjánál. 1841-ben eljegyezte a hesseni nagyherceg leányát, Mária Alexandrovna. 1850-ben már a Kaukázusba indult, a hol épen elkecseregett harc folyt a benszülött vad törzsekkel. Itt egy nagyobb csapat élére állt, a csecsenek elleni küzdelemben Voroncov herceg vezénylete alatt kitüntette magát. Atyjától még visszaérkezése napján megkapta a György-rendet.

Atyja halála után legott elfoglalta a trónt. 1856 augusztus 26-ikán Moszkvában Oroszország imperátorává koronáztatta magát. A koronázás a szent Kreml Uspenszkij templomában ment végbe.

A történelmi nevezetességű templomot még Kalita Iván nagyherceg építette s 1326-tól kezdve a czárok koronázási, a patriarchák és metropoliták temetkezési helyül szolgál. Ebben a bizancz-lombardi stílusban épült katedrálisban tett örök esküt és fogadalmat II. Sándor czár is. Katonáság, politikai előkelőségek, gazdag nemese, kereskedők, a szibériai és a leigázott kaukázusi törzsek küldöttségei fényes nemzeti ünneplőben jelentek meg a koronázás nagy ünnepére. Általános volt az öröm s az orosz nép lelkesedése leirhatatlan mértéket öltött mindenfelé. II. Sándor uralkodása az orosz történet legmozgalmasabb napjait tárja élnék. Nagyon sok reform fűződik nevéhez, de rend-

szert későn jött. Szabályozta a törvényhozást felszabadította a jobbágyságot, eltörölte a tatárok által divatba hozott testi fenyeztést, enyhítette a szibériai börtönök lakóinak sorsát, pontos igazságszolgáltatásra szorította a guberniumok előjárót, a kiknek asztalán több, mint három millió elintézetlen aktát fedezett fel. Legtöbbet tett a parasztfelszabadítás kérdésében, melynek elintézésére kormányzósági tanácsot szervezett. Kiterjesztette az ország határait. Nagy és előnyös fekvésű területeket foglalt el a messze keleten. Reorganizálta a hadsereget is. De mindennek ellenére tehetetlen és népszerűtlen volt. Népszerűtlenségét a gögös moszkoviták terjesztették. Russakov bombáit nem kerülhette ki. Fejedelmi vétét felitta az orosz anyaföld, a történelem azonban felruházta II. Sándor czárt a «felszabadító» jelzővel s a vakmerő gyilkosság helyén a kegyelet ragyogó oltára hirdeti az orosz nép halálját.

Csudáky Bertalan.

## A GOLYÓ-SZÓRÓK ŐSEI.

— A löfegyverek gyermekkorából. —

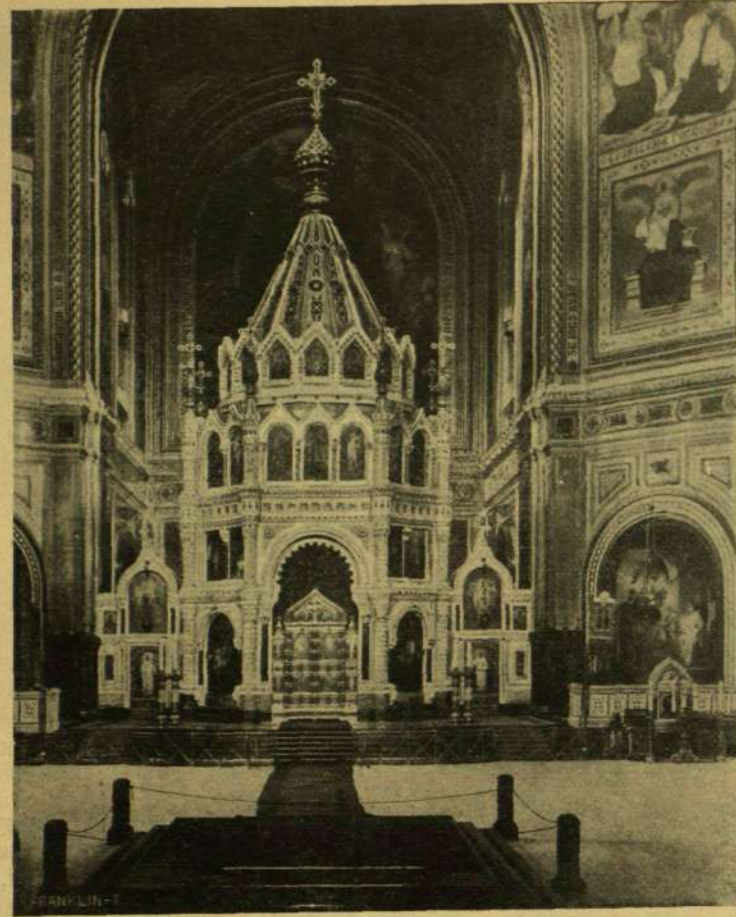
Egy elméletileg és gyakorlatilag is egyaránt képzett angol katonatiszt: E. J. King kapitány nem régebben fölötté érdekes tanulmányában azt mondta, hogy az első kézipuskát Flandriában csinálták a XIV-ik század második felében. Megmosolyogni való, kezdetleges alkotmány volt biz az még ebben az időben. Nem állt egyébből, mint egy vas-csőből, mely egy hosszú, egyenes fabothoz volt hozzá erősítve. Képzhetjük, mekkora ügyvel-bajjal járhatott ennek a középkori «golyó-szórónak» a megtöltése, no meg különösen az — elültése.

A kasszal s illette ravaszosan ellátott kézipuskát 1470-ben találták fel. Ezt «arquebus»-nak hívták s ez lehetett a későbbi karabélyok ősapja. A súlya tizenkét libra, azaz font volt, hossza pedig nem kevesebb, mint három láb és három hüvely. Élénk fogalmakat alkothatunk ebből a puska könnyen kezelhetőségéről.

Az első muskétá 1520-ban tűnik fel a latháron. Ez már meglehetősen tekintélyes hosszúságnak örvendett: öt láb és öt hüvelyt tett az ki, míg a golyója épen egy és egyharmad unciát nyomott. Alva herceg az ő arquebusierjeit ilyen muskétákkal szerelte fel 1567-ben.

A mi a lovasságot illeti, az már a XV. század közepe táján használt valami puskafélét, a mi azonban hadviselési szempontból az idők folyamán nagyon észszerűtlennek bizonyult s a mint King kapitány említi: Cromwell Olivér volt az első az angol hadvezérek közt, ki legelőbb jutott annak tudatára, hogy a lovasságnak a kard az igazi fegyvere és nem a puska.

Mint fentebb említettem volt: a kézipuskáknak bizonyos kezdetleges ősalakját IV-ik Edward király honosította meg először Angliában, 1471-ben. De a minden gőkeres újításra orosz



AZ IVERJI SZÜZ KÁPOLNÁJA A MOSZKVAI KREMLBEN.



A II. SÁNDOR CZÁR MEGÖLETÉSE HELYÉN EMELT ÚJ TEMPLOM SZENTPÉTERVÁRON.

szemmel néző konzervativizmus útját állotta terjedésének s ezt a gyerekjáték-számba menő, a légynek se vétő lövő-fegyvert már a floddeni csata után, 1530-ban betiltották. Az ezután következő harmincz éven át kizárólag az új volt kötelező fegyverül elfogadva Angolországban. De már az 1569-iki katolikus fölkelés napnál világosabban bebizonyította, hogy az új a még akkoriban ugyan elég gyenge lábbon álló lövőfegyverekkel szemben is naiv játékszer csupán. Mit volt mit tenni: a hagyományos angol csökönyösség utóljára is engedni volt kénytelen. De akkori ijászaira mai napig is büszke ez a

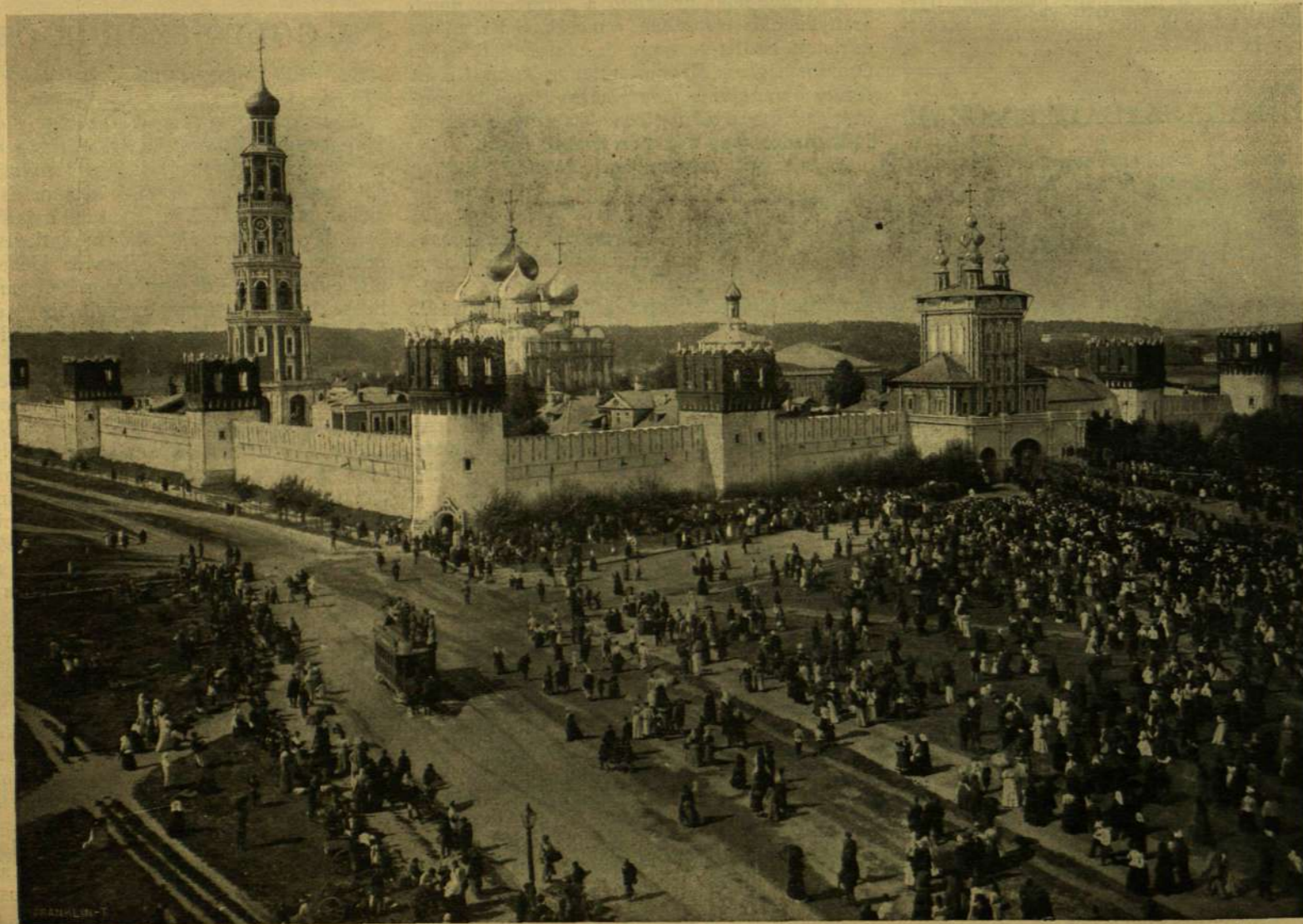
konzervatív szigetország, melyről maga az éles látású King kapitány sem kékik kijelenteni, hogy a lövőfegyverek különösen katonai alkalmazása tekintetében még manapság is meglehetősen hátra van maradva.

A kínaiak már a XII-ik században ismertek és használtak is valamelyes ágyú-féle instrumentumot. A lövőfegyvereket a spanyol mörök hozták be a mi megvénhedt Európánkba, a XII-ik, vagy XIII-ik században. Történeti hitelességgel meg van állapítva az is, hogy Flórencz 1326-ban elrendelte az ágyúk, ágyúgolyók és puskapor gyártását, nemkülönben, hogy

1338-ban már ágyú és lőpor volt található a londoni Towerben és a roueni arsenálban; 1372-ben pedig kis ágyúkat tartottak a francia hajók fedélzetén.

King kapitány feljegyzése szerint a lövőfegyverek használata és tökéletesítése tekintetében a németek jártak elől jó példával és hogy a tüzérseget a rosbuchi csatamezőn alkalmazták legelőször, 1382-ben.

Szóval, volt idő, mikor még az általunk oly sokszor kiűgurázott — kováspuskák is szinte elérhetetlen magasságban lebegtek a földkerekség lövőfegyverei fölött. Zsoldos Benő.



A NOVODÉVICSIJ-KOLOSTOR MOSZKVA KÖZELÉBEN, A CZÁRI KORONÁZÁSI NÉPÜNNEPEK SZÍNHELYE.

## A HÉTRŐL.

A negyvenharmadik szobor. Vasárnap egy Kossuth-szobrot lepleztek le Kőrmentén. A negyvenharmadikat, a melyet a hálás kegyelet Kossuth Lajos örökkévalóságának Magyarország földjén állított. Minden szobor a halhatatlanság szimbóluma. Kőből vagy ércből való katona, a ki a múlt esztendő meg évtizedek szakadatlan ostromában minden idők számára őriz egy nevet, egy életet, egy dicsőséget. Nagy embernek kellett lennie annak is, a kinek csak egy ilyen katona is jutott és ime a Kossuth Lajos halhatatlanságának egy egész légiója áll virágos oszlopok magasságában. Van-e vajjon még egy halhatatlanság, a melynek akkora testőrséget állított volna egy nemzet kegyelete? Egy ország földjén semmiesetre sincsen. Se Napoleonnak Franciaországban, se Bismarcknak Németországban nincsen negyvenhárom szobra. Pedig Kossuth Lajos emlékének kultusza, egész a legújabb időkig, kívül volt rekesztve azokon a korlátokon, a melyeken belül

det, az emberek nem érezték volna semmi igazságot. És különös véletlen, hogy ugyanazon a napon, a melyiken ezt a darabot először játszották, két hír áll egy más mellett az újságokban, mint két jelentkező tanú, hogy a Lengyel Menyhért vájda mellett vallomást tegyenek. Szól a két hír két magyar művészről, a kik közül az egyik elment Berlinbe német művésznél, a másik elment Párisba francia művésznél. Kivándoroltak, a hogyan kivándorolt Zichy Mihály Szentpétervárra. Munkácsy Mihály Párisba. Liszt Ferencz — mindenüvé. Taine egy igen elmés meghatározásban egy közgazdasági tétellel adta meg a magyarázatát a talentumok ilyen vándorlásának. Ő írta meg, hogy «a talentum nyeresztermék». A természet produktuma, a mely hogy igazi szerepéhez juthasson, egy bizonyos földolgozó készségre van szüksége. Ez a készség pedig: az érdeklődés és a megértés, a mi együtt véve méltányolást jelent. A mi gazdasági viszonyaink még olyanok, hogy — exportálnunk kell a nyeresztermékeink legnagyobb részét. Az a hatalmas tömege a talentumoknak,

óta. Nemcsak ők maguk mondják, de riasztó esetek is tanúságot tesznek róla, hogy ennek a nagy multu és hatalmas tradíciókkal ékes testületnek a bajnatai égnésséggel nem rózsás. Az ügyvédek bajának legnagyobb szaporodása az ő félelmetes megszorodásuk. A jogvédő hivatásának varázsa talán az egész világon sehol se jelentkezik olyan vonzó erővel, mint Magyarországon. Az ifjuság csak úgy tódul a jogi pályára, a minek természetes következtése, hogy szakadatlanul az új ügyvédek egész légiója jelentkezik a jogvédelemnek már amúgy is zsúfolt táborában. Vagy tíz-tizenkét esztendővel ezelőtt vetődött föl már először a *numerus clausus* ideája, de a magyar ügyvédi kar liberális hagyományának hullámai akkor elmosták ezt az eszmét. Mindenben volt már sovány termés Magyarországon, de fiskális temett állandóan annyi, hogy a fele is elég lett volna a szükséglet kielégítésére. Emeleghetnek más motívumokat is, az azonban kétségtelen, hogy az ügyvédi kar bajainak ez a túlprodukczió a legerősebb oka, a legkiadósabb forrása.



GARAY.

SOMOGYI JUHÁSZOK. — Garay Ákos rajza.

hivatalos formában is megnyilatkozhatik a nemzet kegyelete. A kegyeletnek hivatalos templomaiban az ő tisztelete oltárainak hely nem jutott. De az igazi nagyságnak nincs szüksége kész templomokra: mert neki építik a templomokat. Micsoda csodálatos lélek lehetett az, a mely úgy megtermékenyítette ezt a földet, hogy negyvenhárom szobor hajtott ki belőle!

Export. A Nemzeti Színházban egy keserű és érdekes darabot adtak elő a héten. A mi ebben a darabban hatott és a közönség lelkét megfogta, egy intelligens lélek panaszos és kétségbeesett felsikoltása. Vértó fölajdulás azon, hogy a tehetség útja minálunk még mindig a mártíromság útja. Hogy véreznie kell mindenkinek, a kit sorsa azzal vert meg, hogy a többinél különbnek született. A darab hősnének el kell menekülnie idegen világba, hogy megtalálhassa a boldogságot, mert idehaza csak bukást termelt neki minden kísérlete. Ebben a darabban bizonyára van túlzás, van sötétlen látás, a sikere után valószínűleg maga a szerzője is hajlandó módosítani a fölfogását, de bizonyos viszont, hogy a darab nem arathatott volna sikert, ha abban a keserű tételben, a melyet hir-

a mely Magyarország földjéről került ki a nyugodtabban fejlődött kulturális világába, hogy ott azután a maga jogos szerepéhez jusson, a mellett szól, hogy ez a mi földünk ebben is áldottan termékeny. Ma még, fájdalom, ennek a mindennél becsesebb nyeresztermékünknek egy nagy részét is exportba kényszerítik a viszonyok, de Isten segédelmével majd csak megérjük, vagy megéri egy későbbi, szerencsésebb nemzedék, hogy ebből a produktumból még a sok se lesz fölösleges.

Ügyvédygyűlés. Ha valakinek valami ügyesbajos dolga van Budapesten, rendes körülmények között se kell kétségbe esnie, hogy hol szerezzen fiskálist. Ügyvéddel, hála Istennek, el vagyunk látva bőségesen. Ez a bőség a héten hatalmasan megduzzadt. Országos gyűlést, fiskális-parlamentet tartottak az ügyvédek idefönt, hogy a kiknek a mások érdekeinek a képviselése, a mások igazának a keresése a hivatásuk és a kenyerük, ezuttal a maguk érdekeiért lépjenek sorompóba. Abból a számban, súlyban és tekintélyben egyaránt hatalmas táborból, a melynek magyar ügyvédi kar a neve, sok panaszos és keserű hang verődik ki már esztendőnk

Ez fejlesztette vagy szorította odáig az állapotokat, hogy az ügyvédek immár a mások bajánál szorgosabbnak, égetőbbnek érzik a magukét, pedig nekik a mások baja a leghasznosabb. Megtálatják-e azt a medicinát, a mit keresnek, nagyon kétséges. Őszintén kívánjuk, hogy a tanácskozásuk sikeres legyen. Az azonban bizonyos, hogy elkeseredett alperesnek szenzációs gyönyörűség lehet: munkában látni ügyvédek százait abban a tudatban, hogy ezért senkinek se nyújthatnak be expenz-nótát.

A szerencsejáték. Budapest székesfőváros a heti közgyűlésén szóba került egy probléma, a melyről hamarosan kiderült, hogy sokkal könnyebb fölvetni, mint megoldani. Arról volt szó, hogy korlátozni kellene a szerencse-játék lehetőségét. De még mielőtt ehhez a korlátozó eljuttott volna, hirtelen egy másik korlát állta el a tanácskozás útját. Meg kellett volna állapítani, hogy igazában mi is hát a szerencse-játék? Mi az ártatlan, tehát megengedhető és melyik a veszedelmes, tehát üldözendő mulatság? Nagyon-nagyon sok közgyűlés fogja még törni a fejét ezen a kérdésem, nem is addig, a mig megoldja, hanem addig, a mig belé nem ún a

fejtörésbe. Mert ha akarom, egyik se az. Roulettet is lehet kukoriczára játszani és egy parti dominó is mehet akár egy millióba. Egyiket se tiltják se a roulett, se a dominó-játék szabályai. Ha eltiltják a bakkarát vagy a roulettet, mert ez hazárdjáték, az emberek máriást vagy tüzet fognak játszani — hazárd tételekben. Az úgynevezett «buta véletlen» kiküszöbölése a játékból, vagyis azoknak a játéktípusoknak az üldözése, amelyek semmiféle *szaktudást* nem követelnek a felektől, szintén nem küzdelem a hazárd játékek ellen, mert hiszen ennek a küzdelemnek nem az a célja, hogy a szakképzett vagy éppen hivatásos kártyások érdekeit megvédelmezze a kontárok szerencséje ellen. Nehány esztendővel ezelőtt egy fölfedezett berlini kártyabarlang botrányának tárgyalása alkalmával egy kiváló német jogász igen érdekes indítvánnyal állott elő. A hazárd játék és a kártya-szenvedelem legjobb orvossága gyanánt azt ajánlotta, hogy *ne büntessék meg a hamis játékokat sem*. Ha az az ember, aki leül kártyázni, kívül érzi magát a jogrend és erkölcsi rend védett területén, ha tudja, hogy ki van szolgáltatva minden hamiságnak és becsapásnak a nélkül, hogy a megtorlásnak bármily tövényes eszközével rendelkeznek: akkor mindenki háromszor is meg fogja gondolni, mielőtt egy ilyen kirándulásra rászájja magát. A ki pedig mégis megcselekszi, azt se nem lehet, se nem érdemes megvédelmezni.

## CSÁKVÁRI TIPULA GYULA.

1829—1907.

Ismét gyásza van a «Vasárnapi Ujság» szerkesztőségének: meghalt egy régi, kedves barátunk, derék és hasznos munkatársunk, Csákvári Tipula Gyula. Évek hosszú sora óta dolgozott velünk együtt, ő volt a szerkesztőség doyenje, de vidám, szeretetreméltó lelkületével úgy hozzáilleszkedett a többiekhez, fiatalabbakhoz, hogy a korkülönbség szinte megszűnt közöttük.

Derék öreg barátunk egy viszontagságos pályá alkonyán került a szerkesztőségi íróasztal mellé. Egyike volt azoknak, a kiknek életét a szabadságharcz törte ketté s a kik a nagy nemzeti válság után nem tudták többé fölvenni az 1848-ban megszakadt fonatot, hogy képességeiknek s képzettségüknek megfelelő karriert fussanak meg. Pesti egyetemi tanár volt az apja, egyike az elsőeknek, a kik magyar nyelvű előadást tartottak az egyetemen. Ő maga is akadémiai pályafutást kezdett: elvégezte a pesti egyetemen a két éves filozófiai tanfolyamot, majd két évig jogász volt s aztán 1847-ben a bécsi Theresianumba vették föl, a hol elvégezte a jogi tanulmányok akkori rend szerinti utolsó — harmadik — évet.

Az 1848. év elején uralkodott lázas hangulat őt is kitérítette pályája eredeti irányából: beállott hadnagyi ranggal a Miklós-huszárokhoz, a kik akkor Bécsben állomásoztak. A nyár elején ezredét a délvidékre küldték. István nádor menekülése után parancsnok gróf Deym is elhagyta őket, a többi tiszt azonban, — csupa magyar fiú — ott maradt. Tipula Gyula ezután végigszolgált a szabadságharcz minden változatait. Segédtszjtje volt Guyon tábornoknak s részt vett a híres branyiszközi rohamban; mikor pedig Guyon Komáromba ment, Török Ignác hadsegéde lett. Mindvégig a dunai hadseregél, Görgei alatt szolgált s a századosi rangig vitte, így került Szegedre, Aradra s Világosnál tette le a fegyvert.

Az aradi börtönbe vitték őt is s mint egykori császári tiszt, el lehetett készülvén a legulsóbb büntetésre. A véletlen mentette meg. Haynau hadsegéde, Andrassy Norbert ugyanis Budapesten Tipula szüleinél, illetőleg anyjánál volt bekvártélyozva, mert atyja, mint politikailag gyanús egyén, az Új-épületben volt fogva. Háziasszony kérésére a hadsegéd, mikor Haynauval Aradra ment, egy káplárt és négy fegyveres közlegényt küldött Tipuláért a börtönbe. Ő már el volt készülvén a legrosszabbra, de mikor Andrassy elé került, ez jól leszdta s aztán szabadon bocsátotta. Szabadulása első napjait anyjánál töltötte Pesten, mikor azonban kutatni kezdtek a volt honvédekért, jobbnak látta kimenekülni külföldre. Bécsen át Párisba, onnan pedig Londonba ment s néhány évig itt élt, folytonos összeköttetésben a többi emigráltak-



CSÁKVÁRI TIPULA GYULA.

kal; különösen Duka Tivadarral volt benső barátságban. Hogy katonai tanulmányait kiegészítse, belépett a woolwichi angol katonai akadémiába s elvégezte a három évi tanfolyamot, azzal a szándékkal, hogy mint Duka Tivadar, a ki angol katonai orvos lett, ő is angol szolgálatba áll.

Közben azonban mást határozott s hazajött. Itt csakhamar elfogták s besorozták dragonosznak. Tizenhét hónapig szolgált Csehországban mint közlegény. Mikor hazakerült is, el volt zárva előle minden életpálya, míg végre 1861-ben szolgabíró lett előbb Vas megyében, később Sopron megyében. 1865. év után a kassai vasút szolgálatába lépett s ott volt 1871-ig; a magyar honvédség szervezése után szabadságharcz rangjának megtartásával honvédtiszt lett, de néhány év múlva letette a kardot s a pest-zimanyi vasutnál vállalt állást.

Ebben az időtájtban, egy viszontagságos életpálya deledőjén, melynek rövid vázlatát a saját elbeszélései alapján adjuk, kezdett irogatni. Főleg a szabadságharczra vonatkozó emlékezéseket, rajzokat, epizódokat írt különböző lapok, leginkább azonban a «Vasárnapi Ujság» számára. Ezen a réven mind szorosabb összeköttetésbe jutott lapunkkal s a nyolcvanas évek közepétől fogva belső munkatárs lett. Régebb olvasóink emlékezhetnek még érdekes cikkeire, melyek Régi honvéd aláírással jelentek meg s a nagyobb közleményekre, melyekben a szabadságharczban ellenünk küzdött orosz főtisztek, Paskievics és Rüdiger tábornokok följegyzéseit, emlékiratait ismertette. Ezenkívül nagyon sok külföldi, francia és angol novellát fordított lapunk s melléklapja, a «Világ-krónika» számára. Réz volt az «Osztrák-magyar monarchia írásban és képen» szerkesztésében is.

A sajtó névtelen munkásai közé tartozott, a kirkól a közönség alig tud s a kirkól rendszert csak haláluk után derül ki, milyen derekas munkát végeztek. Szerény munkakörét azonban becsülettel, katonás pontossággal töltötte be, mindig a legjobb hiszemmel, a tőle telhető legjobbat adva. Munkáinak egy része szerény igényű, de hasznos forrásműve a magyar szabadságharcz történetének, tehát teljesen nyomtalanul nem fog elenyészni. Mi pedig, a kik annyi évig együtt dolgoztunk vele, még sokáig fogjuk hiányát érezni jó öreg barátunknak, a kihez a kollektivitáson kívül a meleg barátság s az igaz tisztelet kötelekei is fűztek.

## TATÁRRABSÁG.

REGÉNY.

(Folytatás.)

Irta PEKÁR GYULA.

XXIV.

Rózsa a börtönablakban.

Mihály napok óta dolgozott már ott a hercegnő kertjében. Kis éden volt az, telve rózsákkal és hivatott rejtékhelyekkel. Az öreg Achmed igen derék embernek bizonyult s Thol-

dalagi hosszú, keserves rabsága óta először tapasztalhatta, hogy a tatárok jók is tudnak lenni. Ez enyhítette némileg Szombath Ferkója utáni gyászát. Felesége mellett e halott rabszolgát foglalkoztatta legtöbbet gondolatait.

De minden tételődése dacára sem zárkózhatott el új helyzetének feltűnő kellemességei elől. Érkezésekor ugyan Achmed meglehetősen kurtán bánt vele, de a hercegnővel való szembenlétele után egyszerre megváltozott az öreg eunukh viselete, — csak hogy nem uraként kezdte tisztelni őt! Körülvitte a kertben, megmagyarázta neki a teendőket, sőt látva, hogy a rab mennyire ért a kertészkedéshez, még a tanácsát is kikérte. Mihály már tudott valamit tatárul, — kedélyesen elbeszélgettek.

— A mikor aztán kedved tartja, — végezte az öreg, — itt az ásó, dolgozhatsz is!

— Dolgozok én szívesen, mindjárt, — felelt Tholdalagi, — sőt csak annál többet, mert nem parancsolják.

Azzal vette az ásót és nyomban dolgozni kezdett a virágágyak körül. Achmedet újból hívták, nyilván a ciprusok mögött rejtőző palotába, s mire visszajött, egy igen alázatos szerencseny mosolygott a háta mögött. Pöröly és harapófogó volt a néger kezében.

— Megállj, uram, — szólt halkán az eunukh, — igen nehezíti munkádat ez a láncz. Leveszszük rólad.

Nagyot nézett Mihály. Bezzeg könnyebben mozoghatott így, láncz nélkül! Újból és még buzgóbban látott neki a munkának. Közben azonban néha mégis megállt s a kapanyélre támaszkodva, elgondolkozott. Az ördögbe is, mit akarnak itt vele, — mire vélt ezt az értelmetlen jóakaratot? Újból átgondolta a Könyvek Kútjánál lefolyt jelenetet s ismét magán érezte a hercegnő nagy fekete szeméit. Mit sugdostak, vitáztak ott együtt Kara Güllle? Bizonyára az amazon kérlette érdekében a fenséget, Kara Güllnek köszönheti ezt a kellemes állapotot... de nem, tényleg egészen! Több volt a hercegnő szemében egyszerű könyörületességnél. Megint csak eszébe jutottak a tüzes szemek. Szép teremtés, — gondolta, — sohasse hittem volna, hogy tatár néber ilyen szép is tudjon lenni...

— Uram, — lépett hozzá Achmed, — talán bizony már ki is fáradtál. Dél régen elmúlt, ehetnének valamit.

Bementek a kertész lombkunyhójába. Az öreg számára csak zöldséglevesszó *csiburik* állott a falában, de Tholdalagit ezüst tányérok várták, hercegi konyháról került ételekkel. Nem hitt a szemének.

— No Achmed, — kezdte vigan, — nem volt ily jó dolgom másfél esztendő óta!

— Allah adja egészségedre, uram.

— De nem oda Buda, komám! Vesd el a fakanaladat, együtt eszünk mi ebből az ezüst tálból.

Védekezett az öreg, de Mihály nem hagyta. Együtt ettek, — és annyi szenvedés, nélkülözés után hej be jól esett neki ez az emberséges étel! Achmed nagy titokban még egy palack tiltott boritált is prezentált neki, úgy, hogy bizony egészen elmámorosodott ő a szokatlan dózsolástól. Alig tudott talpra állni a lakoma után.

— Uram, — tartóztatta a hálás Achmed, — csak nem akarsz most mindjárt megint munkába állni? Ne törd úgy magadat! Allah se siet soha a virágok fakasztásával, mi kertészek ugyan mit sietnénk?...

Mihály azonban egyedül akart lenni. Újból kezébe vette a kapát, de kis vártatva megint csak tanácstalanul könyökölt le a nyelére.

Akárhogy ürgette-forgatta is a dolgot, nem talált okos magyarázatot a hercegnő szokatlan gráciáihoz. Rab létére keservesen tanulta ő meg, hogy elővigyázó legyen s ezt a túlzó előékenységet se vette a viláért se készpénznek. Micsoda ármány lappanghat e sok sziveség alatt? Eh, — végezte elmékedését, — valahogy csak lesz, mert sehogy még sohse volt! Veszem azt, a mit kapok, s elvégre is mit árt hat az nekem, ha egy tatár hercegnőszöszöny szép szemmel néz reám? Meglássuk, mi lesz?...

Kiváncsian várta az estét. Vajjon visszaviszik-e hálásra a Zsidó Várba? Napnyugta után tényleg mozgalmat észlelt a palota ciprusai felől, de nem érte jöttek, csak hozzá: Kara Gül látogatta meg egyedül.

Mihály örömmel üdvözölte régi jóakaróját. Ha tudta volna, micsoda küzdelmes órákat vívott meg ezalatt úrnőjével az amazon! Alig volt képes tartóztatni a Zareyma hevét, — végre abban állapodtak meg, hogy helyette ő jön el a Tholdalagi érzelmeit kipuhatólni. Szegény Kara Gül, csak ő tudta, mily nehezére esik neki e szerep, — de hát emberül állta barát-nőjének tett ígéretét.

— Mondd, — kérdezte a beszéd folyamán, — tehát miben sem szenvedsz szükségét, ugy-e? Úrnöm kérdezeti.

— Úgy élek, mint a kis király, — felelt vigan Mihály, — hisz mesébe való az, hogy milyen jó dolgom van nekem most egyszerre! Én nem is értem az egészet...

Kara Gül elmosolyodott.

— Neked köszönhetem, ugy-e? — faggatta tovább a rab.

— Dehogy! Mind e gráciáért csak hercegnőnek tartozol köszönettel.

— Hercegnődnek? De hát mondd csak, Kara Gül, kiesoda is voltaképpen ez a te hercegnőd?

— Szép, ugy-e?

— Szó a mi szó, gyönyörű!

— Hát még milyen kedves és jó...

S a leány áradozva kezdte magasztalni a Zareyma érdemeit. Elmondta, mily kivételes helyzete van az udvarnál s beszélt nagyhatalmú udvarlőről is. Sügva tette hozzá:

— Most hogy vőlegény a Csobán Ghiréj herceg meghalt, szíve újra szabad. De azért egy se kell neki a tatár urak közül...

— Hm, — mi a szándoka hát?

— Én nem tudom, — alakoskodott Kara Gül, — én egyelőre csak annyit látok, hogy a te rabsorsod iránt érdeklődik...

Mihály hirtelen felvetette a fejét. De aztán csak vállalt vont:

— Hát ez igen szép tőle.

— Szép bizony, — tódította az amazon, — s én csak azon csodálkozom, hogy te ezt a jóakaratot ily kevésbe veszed. Nagy dolog ez, s én ismétlem: igen érdeklődik irántad... Nos? Mit szólsz hozzá?

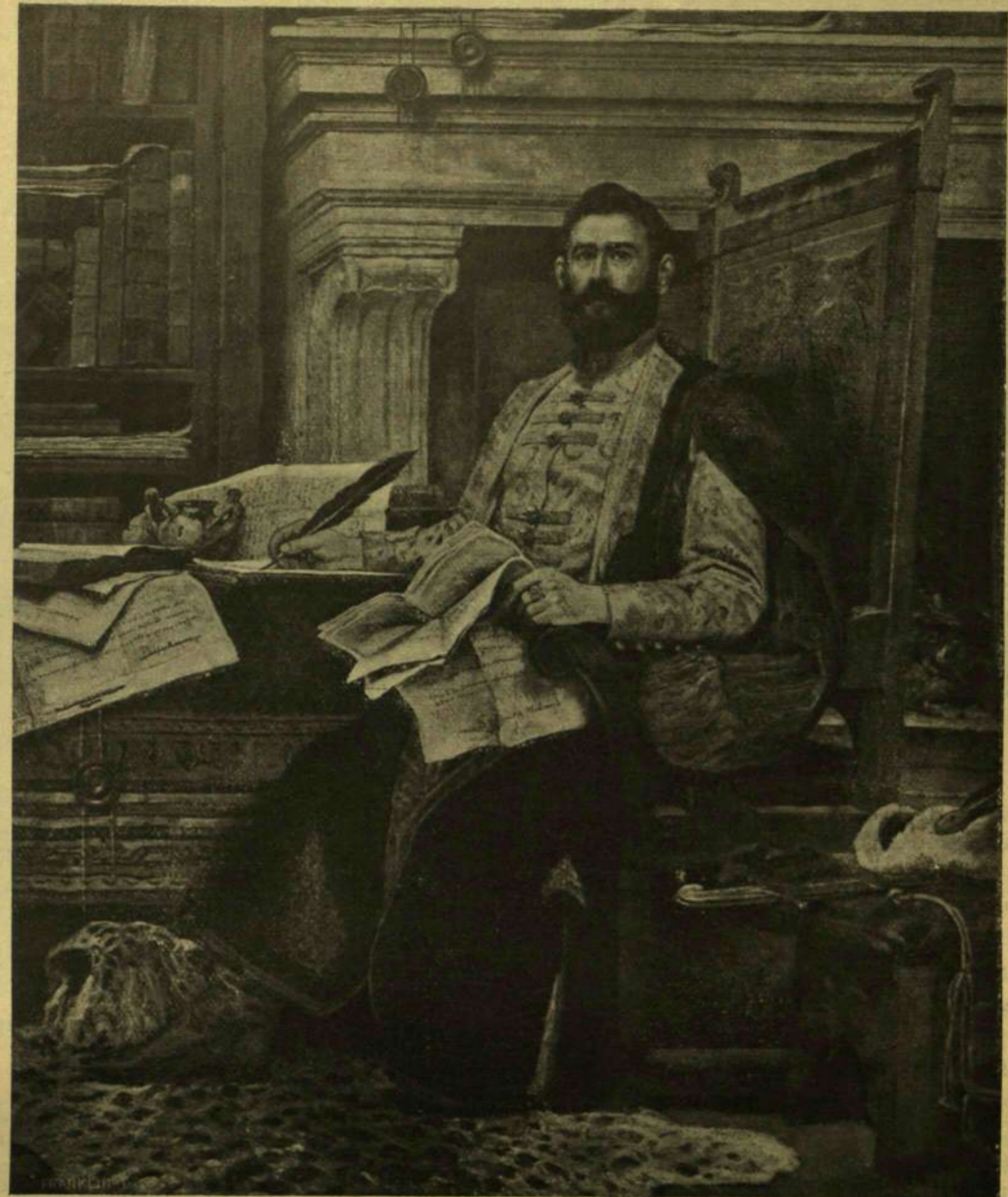
— Semmit, — felelt Tholdalagi kurtán.

Pillanatra elhallgattak. Az ifjú dacosan nézett el, Kara Gül pedig töprengve bámúlt maga elé. Egyrészt bántotta őt, hogy küldetésében nem jár el több sikerrel, de másfelől szinte jól esett neki ez a kudarc.

— Szomorú vagy, Kara Gül, — kezdte Mihály újból, — mondd, mi lelt? Tudod-e, hogy alig ismerek rád? Ott a seregnél biz' Isten fiúnak néztelek s most mintha leánygyá lettél volna újra...

Az amazon erőt vett magán. Türelmetlenül szakította félbe:

— Nem rólam van itt szó, hanem a hercegnőről. S én azért jöttem el hozzád, hogy figyel-



WERBŐCZY ISTVÁN ARCZKÉPE. — Peasty Árpád festménye a budapesti ügyvédi kamara dísztermében.

mettesselek: mutasd ki háládat valamikép úrnömök.

Mihály kelleetlenül kérdezte:

— Mit csináljak?

— Holnap sétára jön le ide, — hódolj neki a kert legszebb rózsájával.

Tholdalagi felkelt.

— Én rab vagyok, — szólt, — és semmi kedvem az eféle enyelgésekhez. Másról szóljunk most, Kara Gül. Mondd, visszavitettek éjjelre a Zsidó Várba?

— Ments Isten!

Az amazon még titkolódzva tette hozzá:

— Úrnöm nagyon is itt akar tartani maragánál! Jer, hadd vezesselek éji szállásodra.

Virágos ösvényeken a palota lombba vesző hátsó traktusához kerültek. Kara Gül a földszint alatti egyik vasrácsos ablakra mutatott: — Rab vagy, hát formakép legalább az éjt börtönben kell töltened. De meglásd, kényelmesebb az a Zsidó Vár tömlőceinél.

A leány maga nyitotta ki a levezető nehéz vasajtót. Földalatti folyosón botorkáltak végig, de mire a cellába beértek, Tholdalagi belátta, hogy az amazon mégis igazat mondott. Kényelemmel volt már az a cella számára berendezve.

— Köszönet, jó Kara Gül!

— Nem, — a hercegnőnek köszönd...

— Neked köszönöm, — ismételte Mihály, — neked, baráti igaz szívből, — szeretettel!

Melegen szorította meg a leány kezét. Kara Gül pillanatra egészen ellágyult.

— Mi lelt?

— Semmi. Ha igaz a te baráti rokonszenved, úgy annak a nevében kérlek: szíves légy

úrnömök! Tedd meg az én kedvemért. S rólam aztán többet szó ne legyen. Igérd meg...

— Nem értelek.

— Ne is kérdezd. Szavadat vettem. Jó éjszakát.

Tholdalagi soká bámúlt még a rája záródó vasajtóra. Hogyan, — hát Kara Gül is?... Micsoda varázslatos világba tévedt itt? Az amazon leány vonzalma meghatotta őt, de ezzel szemben annál veszedelmesebbnek tűnt fel szemében a hercegnő érdeklődése. S a hogy úgy elgondolkozott, egyre rejtelmesebbé nőtt előtte a szép Zareyma alakja... Micsoda gonosz praktika készül itt, mi lesz ebből a kavarodásból?

— Ördög vigye, — tört ki végre, — sok bajt kóstoltam én már, ebből a hinárból is csak kilábolunk valahogy. Istenhez fohászunk! Azzal, szeretett feleségére gondolva, esteli imájába fogott. Könyörgött immár Paradiesomban időző szegény Ferkójáért, de mindenkifelett kegyelemre kérte a Mindenhatót Margitja irányában. Fohászat így végezte:

«És hogy már mihamarább kiválthasson engem innen, Uram, segíts meg őt! Ámen.»

Elaludt. És utolsó gondolata, mint rendesen, csak ez volt:

— Hej, hiszen csak küldené már azt az én váltságdíjamat...

\*

Az az egy napi jólét s egy éji biztos alvás máris csodát tett a rabbal, — testben és lélekben pihenten ébredt napi munkájára. Friss arczzal, ruganyos tagokkal sietett virágágyához, s a hogy a kertben körülnézett, bizony



GABONA-NYOMTATÁS BULGÁRIÁBAN.

megint csak hitetlenkedve dörsölte szemeit. Eszébe jutottak a tegnapi dolgok.

— Varázslat, — ismételtette, — tisztára varázslat . . .

Az öreg Achmed mosolyogva került eléje. Megesókolta foszlány-dolmányának a lelógó rongyos újját, aztán így szólt bizodalmasan: — Nézzed, uram, méltatlan már ez a kopott ruha hozzád. Jer velem, akad számodra jobb is nálam a kunyhóban.

Ez is a hercegnő újabb gráciája! — gondolta az ifjú, s csakugyan, nem épen feltűnő, de igen becsületes öltönyöket talált ő a kertész lomsátorában. Minden volt ott: selyem ing, veres csizma, sujtásos szűk tatárnadrág s magyar forma pitykés bőr zeke . . . No, végre annyi inség után egyszer tisztességesen felöltöztetett! Rendbeszede a vállra omló hullámos haját is, — maga Achmed segített neki halánték-varkoesokba fonni fűrtéit.

— Deli úr vagy, — szólt a pipere végeztével, — és ilyen úrnak nem is való többet a kezébe ásó! Hagyjad e szolgamunkát, inkább ollót végy, s ha ép unod magadat, nyessess kicsit.

Mihály nevetve csóválta a fejét. De hát szót kellett fogadnia. Kertészollóval kezében az egyik lugas rendezéséhez fogott. Ép gondolatokba merülve dolgoztatott itt, mikor egyszerre, a hogy megfordult, Zareymát s Kara Gült látta maga előtt. Nesztelenül jöhetett oda a hercegnő s nyilván már percek óta nézhetette őt. Zareyma kissé sápadt volt, csak fekete szemei tetszettek még nagyobbaknak. Még vékonyabb fátul borította az arcát . . . Némán gyönyörködött Tholdalagiban. Végre is Mihály szólalt meg:

— Fenség, életemet mentetted meg . . .

A hercegnő felsóhajtott:

— Az a kérdés, örülsz-e te ennek az új életednek?

— Hálámát s köszönetemet fogadd, fenség. Zareyma kissé türelmetlennek látszott.

— Csak így szóval mondd ezt? Ha igazán örülsz ennek az életnek, mért nem mutatod ki háládát másként is?

Kara Gül integetett a hercegnő háta megöl. Tholdalagi azonban csak nem mozdult.

Zareyma boszankodni kezdett:

— Tholdalagi Mihály, te otthon hatalmas mirza lehetsz, de itt az én rabom s az én kertészem vagy. Tudd meg: én elvártam volna

kertészemtől, hogy mikor ide sétára jövök, a kert legszebb rózsáját nyújtsa át nekem.

— Hercegnőm, — mentette a rabot Kara Gül, — de hisz tán még rá se ért a virágok közt körülnézni . . .

— Igaz-e ez? Felelj, Tholdalagi Mihály!

A rab kiegyenesedett.

— Fenség, — szólt, — én csak a magam kertjéből szoktam virágot prezentbe adni.

Zareyma meglepődött.

— Ah? . . . Vedd hát úgy, mintha e kert a tiéd volna. Neked adom.

— Megköszönöm, de nem fogadhatom el.

— Ugyan miért nem?

Mihály felvetette a fejét. Szemébe nézett a hercegnőnek:

— Van nekem szép kertem otthon, Koronkán.

— Ah? . . . És bizonyára van ott olyan valaki is, a kinek virágot szoktál adni?

— Van.

Zareyma a Mihály újján csillogó jegygyűrűre pillantott.

— Nos, — folytatta, — a mint mondtam, ez a kert immár a tied. Küldd el a legszebb rózsáját haza a feleségednek.

— De fenség! . . .

— Semmi ellenkezés. Allah veled, te nyakas Tholdalagi Mihály!

Tholdalagi magára maradt. Boszúsan csapta földhöz a kertész-ollót s elgondolkodott. Achmed csakhamar ebédelni hívta, de alig szólt ő az öreghez csak egy szót is. Ebéd után újból nyesegetni ment a bokrok közé.

Köröskörül, Zareyma kertjének falán kívül, lüktető, rejtelmes életet élt a kháni palotaváros nagyobb kertje. Szólt a távolból olykor a trombita, pergett a dob, — parancsszavak, néha najkiáltások is hallatszottak. Máskor azonban szelidebb hangokat is hozott a szellő a lomb közt mosolygó kjöszkök felől. Kezdt már tájékozódni Mihály: bizonyára a Ghiré háremhölgyei danolnak, muzsikálnak odaát . . . Achmed szivesen szolgált neki felvilágosításokkal, Tholdalit azonban inkább a Zareyma élete érdekelte. Titkolódzva intett az öreg:

— Most nemsokára vendégek jönnek a mi palotánkba is. Így kora délután szoktak érkezni a fenség udvarlói: a Nureddin, Zelman shah és Szelim herceg. A Csobán persze már nem jöhet . . . hármujuk közt kezdődik újra a harc . . .

Csakugyan riadt nemsokára az amazon-testőrök ezüst trombitája. Jöttek a hercegek, s Mihály a bokrokon át tisztán ráismert a Nureddin ellenszenves hangjára. Egyszerre eszébe jutott a tayháni véres nap s ugyanakkor önkénytelenül is megdöbbsent arra a gondolatra, hogy ez a szörnyű ember nyerte el Zareymát. Felháborította ez az eshetőség. Hisz nincs neki semmi köze a hercegnőhöz, de már mégis csak embertelenség volna ezt a förtelmes latrot kívánni neki. Zareyma a Nureddin karjai közt . . . igazán kár volna érte! Oly szép ez a tatárprincezzs, kivált máma volt szép, mikor úgy csalódottan nézett rá vissza a lugas ajtajából . . .

Mihály tovább nyesegetett, de csak egyre tépelődve állt meg. Vajjon mit csinálnak most odafent, halad-e előbbre a Nureddin az udvarlásával? Kiment a tisztásra a szökőkút mellé s felnézett a hárem rácsos ablakára, mely megöl halk beszéd zaja hallatszott. A függönyt olykor meg-meglibbentette a szél. Lassan múltak a percek s Tholdalagi azon kapta magát rajta, hogy türelmetlenkedni kezd. Végre hangzottak ott fent a bucsúszavak . . . no, Istennek hála, mennek már. Riadt az amazon trombita. Mihály hirtelen újból az ablakra pillantott. A függöny alól nagy óvatosan a Zareyma feje bújott elő. Szemeik találkoztak, de csak egy pillanatra. A hercegnő visszazökött a háremracs mögé.

— Eh, — tört ki Mihály, — ördög vigye már ezt a komédiát!

Elvégre is a Zareyma dolga, menjen férjhez, a kihez akar! Beljebb vonult a tisztásról a magnóliák mögé s ott dolgoztatott tovább.

(Folytatása következik.)

## A VIDÁMSÁG HÁZA.

REGÉNY.

(Folytatás.)

Irta Wharton Edith; angolból fordította Schöpflin Aladár.

V.

Lily alig bírt kitérni a gyalogjáróra egy rohanó bérkocsi előtt. Ennek csomagokkal tele rakott födele alól egy kéz intett feléje s a következő pillanban Fisherné, kiugorva az utcára, hevesen megölelte őt.

— Édesem, csak nincs még mindig a városban? Mikor a minap Sherrynt találkoztunk, nem volt időm megkérdezni . . .

Abbahagyta és kitérő őszinteséggel tette hozzá:

— Bizony csunyán viseltem magamat, Lily, s azóta mindig vágytam ezt megmondani magának.

— Oh, — tiltakozott Bart kisasszony visszahúzóva a bűnbánó vállomlás elöl, de Fisherné szokott egyenességgel folytatta:

— Nézz Lily, ne gyerekeskedjünk; az életben a bajok felerészét az okozza, hogy az emberek úgy tesznek, mintha nem volna semmi baj. Ez nem az én szokásom s én csak annyit mondhatok, hogy nagyon szegénylen magamat, hogy követem a többi asszonyok eljárását. De hát erről majd még beszélünk, — mondja meg, hol van szállva s mik a tervei? Remélem, nem lakik együtt Stepney Graceszel?

Lilynek mostani helyzetében nem volt oka, hogy visszautasítsa ezt a becsületes szívéllyeséget s mosolyogva felelt:

— Farish Gerty még a városban van s ő olyan jó, hogy megengedje, hogy vele legyek, a mikor csak ráér.

Fisherné kissé elfintorította arcát.

— Hm, ez bizony mérsékelt multság. Oh, tudom, Gerty jó leány, többet ér, mint mi mind, de maga kellemesebb nyaraláshoz van szokva ugy-e bár? És különben is, azt hiszem augusztus elsején ő is elutazik. Maga nem töltheti az egész nyarat a városban; erről majd még beszélünk. De egyelőre mit szólna hozzá, ha azt mondanám, szerdjé össze a czökmökjárt és jöjjön velem ma este Gormerékhez?



GABONA-NYOMTATÁS TÜRÖKORSZÁGBAN.

Míg Lily elámult ennek az ajánlatnak hirtelenségén, Fisherné könnyed nevetéssel folytatta:

— Maga nem ismeri őket és ők nem ismerik magát, de ez nem tesz semmit. Ők vették meg a Van Alstyne-birtokot Roslynban s nekem szabad kezét adtak, hogy odahozzam az ismerőseimet, mennél többet, annál jobb. Pom-pásan csinálják a dolgukat s ezen a héten nagyon kedves társaság lesz náluk. No, nem mondom, hogy épen a maga társaságából való — tette hozzá, látva Lily tekintetének elváltozását, — egész más emberek, de nagyon mulatságosak. A dolog úgy áll, hogy Gormeréknek saját külön módszerük van: ők csak jól akarnak mulatni, még pedig a maguk módja szerint. Néhány hónapra megpróbálták amúgy is az én védőszárnyaim alatt és igazán jól is csinálták, sokkal hamarabb jutottak előre, mint Bryék, épen azért, mert nem igyekeztek olyan nagyon, — de aztán egyszerre csak rájöttek, hogy a dolog untatja őket s olyan társaságot kívánnak, a melyben otthon érezhetik magukat. Eredeti dolog, ugy-e? Gormeréknek még mindig vannak aspirációi, egy asszonynak mindig vannak, de ő szörnyű könnyen hajlik a szóra, a férje pedig nem akar semmi kényelmetlenséget, mind a ketten pedig szeretik, ha ők a legfontosabb személyek a társaságban.

Hát ne álljon itt égnék emelt orral, ez még mindig jobb lesz magának, mint itt sülni a városban és talál ott okos embereket ép úgy, mint mulatózókat, ott lesz Morpeth is, a ki mindig hoz magával egy-két pajtást.

Fisherné baráti fölényvel vonszolta Lilyt a kocsija felé.

— Ugorjon bele, édesem, elmegyünk a hotelébe, bepakkoljuk a holmiját, aztán megtegyük és megyünk a vonatra.

Csakugyan sokkal jobb, mint a városban sülni, — ez kétségtelen volt Lily előtt, a mint a lombos veranda árnyékában a tenger felé tekintett, végig a gyepen, mely csipkébe öltözött hölgyek és tennisz-ruhás urak csoportjaival volt behintve. Az az érzése volt, hogy úgy esőpönt bele, véletlenül, ebbe a társaságba, mint az utas a vasúti kocsiába. A szöke, eszes Gormerék lehetett volna a konduktor, a ki nyugodtan jelöli ki az utasoknak a helyeiket.

A Gormerék társasága abból a társadalmi külterületből való volt, melyet Lily mindig kényesen elkerült, de most, hogy belejutott, úgy tűnt fel neki, mint az ő világának riki-több másolata, mint egy karrikatura, a mely annyira hasonlít az eredetihez, mint a társadalmi szindarab a szalonhoz. Az emberek körülötte ugyanazt tették, a mit a Trenorok, a Van Osburghok, a Dorsetek, a különbség a külső és a modor százaléke árnyalatában volt, kezdve a férfiak mellényének szövétén az asszonyok hangjának lejtéséig. Minden magasabb hatványra volt emelve s mindenből több volt: több zaj, több szín, több pezsgő, több bizalmasság, de nagyobb jóindulat is, kevesebb vetélkedés és frissebb fogékonyság a mulatságra.

Bart kisasszony megjelenését kritizálás nélküli szívességgel fogadták, a mely előbb ingerelte büszkeségét s aztán élesebbé tette saját helyzetének tudatát, azt a helyet az életben, melyet a pillanathoz el kell fogadnia. Ezek az emberek tudták a történetét, erről Fishernével való első hosszas beszélgetése nem hagyott fenn semmi kétséget, — nyilvánosan meg volt bélyegezve, mint egy «furesca eset» hősnője, — de a helyett, hogy visszariadtak volna tőle, mint az ő saját barátói, kérdés nélkül belefoglalták őt életük könnyed változatosságába.

Nem kívántak tőle egyebet, mint hogy hozzájáruljon — a maga módja szerint, mert ők elismerték a képességek különböző voltát — az általános szórakozáshoz. Lily egyszerre belátta, hogy minden kényeskedés, a különbségek minden érzetése végzetes lenne ránezve a Gormerék társaságában. Hogy ilyen viszonyba került velük és ebbe a világba: az elég nehezére esett lappangó büszkeségének, de tudatában volt annak is, hogy ha ki volna zárva ebből a világból, az még inkább nehezére esnék. Mert csaknem egyszerre megint érezte a varázslat annak, hogy belesöppön egy oly életbe, a melyből minden anyagi gond ki van küszöbölve. A hirtelen szabadulás a nyomtaszó hotelből, az még inkább nehezére esnék. Mert csaknem egyszerre megint érezte a varázslat annak, hogy belesöppön egy oly életbe, a melyből minden anyagi gond ki van küszöbölve. A hirtelen szabadulás a nyomtaszó hotelből, az még inkább nehezére esnék. Mert csaknem egyszerre megint érezte a varázslat annak, hogy belesöppön egy oly életbe, a melyből minden anyagi gond ki van küszöbölve. A hirtelen szabadulás a nyomtaszó hotelből, az még inkább nehezére esnék.

Hétfőn, mikor a társaság zajos bucsuzkodás

után széjjel oszlott, a városba való visszatérés csak annál élesebb világításba állította annak az életnek a varázslat, melyet elhagyott. A többi vendégek mind valami nyári tartózkodó helyre mentek vissza, meg Farish Gerty is egy nénijéhez ment a György-tó mellé, csak Lily maradt céltalanul a városban. Fisher Carry jött segítségére egy új tervvel, mielőtt elutazott volna egy-két napra Bryék nyaralóhelyére.

— Nézzé, Lily, mondok valamit: azt akarom, hogy ezen a nyáron maga foglalja el a helyemet Gormeréknel. A jövő hónapban kirándulást rendeznek Alaskába saját vasúti kocsijukon és Gormerék azt akarja, menjek velük és mentsem fel az alól, hogy a rendezéssel kelljen vesződni. De Bryéknek is szükségük van rám — igen, kibékültem velük, — és az igazat megvallva, jobb szeretem Gormeréket, de több hasznom van Bryékből. Gormerék rettenetesen megszerették magát és ez a kirándulás Alaskába, épen ez az, a mire magának szüksége van.

Bart kisasszony éles tekintettel emelte fel a szemét.

— Hogy félre legyek az ismerőseim utjából, ugy-e? — mondta nyugodtan.

Fisherné engesztelő esókkal felelt:

— Hogy ne legyen a szemük előtt, a míg rá nem jönnek, mennyire hiányzik maga nekik. Bart kisasszony Farish Gerty tiltakozása ellenére elment Gormerékkal Alaskába s ha ez nem idézte is elő azt a hatást, melyre Fisher Carry ezélt, legalább megvolt az a negatív eredménye, hogy eltávolította őt a kritizálás gyújtópontjából.

Az útról helyzetéről való más felfogással tért vissza. A fényűzés újból való megszokása lassanként eltompította előnyei iránti érzékét és csak annál inkább tudatára juttatta azt az irt, melyet nem tudott betölteni. Gormer Matie különbségeket nem ismerő jólelkűsége és barátainak konfidens szívessége, a kik tökéletesen úgy bántak Lilyvel, mint közülük valóval, mind ezek a jellemző tulajdonságok kezdtek próbára tenni türelmét s mennél több kritizálni valót talált a társaságában, annál kevésbé látta jogosultnak, hogy felhasználja őket. A vágyakozása, hogy visszakérülhessen előbbi környezetébe, rögeszmévé vált, de mind jobban belátta azt is, hogy célja elérése érde-



MAGYAR ÉS OSZTRÁK MINISZTEREK A MÁTYÁS TEMPLOM KAPUJÁBAN.

kében újabb koncessziókra kell kényszerítenie büszkeségét. Ezek a koncessziók egyelőre abban állottak, hogy ragaszkodnia kellett Gormerékhez Alaskából való visszatérésük után is.

Nem maradt azonban a nélkül sem, hogy némi betekintése legyen a saját világába; Corby Kate, a kit izlése ép oly válogatás nélküli tett, mint Fisher Carryt a kényszerűség, néha leereszkedett Gormerékhez, a hol, az első meglepett pillantás után, csaknem tulságosan is magától értetődőnek találta Lily jelenlétét. Fisherné is gyakran megjelent és elmondta — saját szavai szerint — jelentéseit az időjárásról. Ő vele pedig Lily szabadabban beszélhetett, mint Farish Gertyvel, a kinek jelenlétében sok olyan dolognak létezését sem lehetett megengedni, a melyeket Fisherné magától értetődőnek fogadott el.

Fisherné különben nem mutatott zavarba ejtő kíváncsiságot, beérte azzal, hogy láthatta Lily külső helyzetét és ebből vonta le következtetéseit, melyeket ily módon összegezett:

— Magának férjhez kell mennie, a mily hamar csak lehet.

Lily elnevette magát, — Fisherné ezuttal éppen nem volt eredeti.

— Maga is, mint Farish Gerty, esalhatatlan panaceának tartja «egy derék ember szerelmét?»

— Nem, legalább nem hiszem, hogy az én jelöltem megfelelne ennek a jelzőnek.

— A jelöltei? Hát ketten is vannak?

— Jobban mondva másfelen, legalább egyelőre.

Bart kisasszony ezen még jobban mulatott.

— Egyenlő körülmények között azt hiszem, előnyben részesítenék egy fél-férjet. Ki az?

— Ne kergessen el, a míg meg nem hallgatta az okaimat. Dorset György.

— Oh! — mormogta Lily szemrehányón, de Fisherné nem riadt vissza.

— Hát mért ne? Néhány hétig mézes heitek voltak, miután visszatértek Európából, de most megint rosziú állnak az ügyeik. Berta a szokottnál is örültebben viselte magát és Dorset hiszékenysége csaknem teljesen ki van merülve. Mult vasárnap náluk voltam. Szörnyű társaság volt, — nem volt ott senki, csak a szegény Silverton, a ki olyan, mint egy gályarab és lunch után Dorset elvitt egy hosszú sétára és azt mondta, a végnek hamarosan be kell következni.

Bart kisasszony kétkedő mozdulatot tett.

— Az a vég sohasem fog bekövetkezni. Berta mindig tudni fogja, hogy szeresheti vissza őt, ha szüksége van rá.

Fisherné tovább is vizsgálta nézte Lilyt.

— De nem ám, ha Dorsetnek lesz valakije, a kihez fordulhasson. Igen, így áll a dolog, ez a szegény ember nem tud egyedül megállni.

És ha arra gondolok, hogy milyen derék fiú volt, tele étellel és lelkesedéssel!

Kis szünet múlva szemét levéve Lilyről, hozzátette:

— Nem maradna a feleségével tíz percig, ha tudná...

— Mit tudna? — kérdezte Bart Lily.

— A mit például magának tudnia kell, — a milyen alkalmak voltak. Ha pozitív bizonyosága volna...

Lily mélyen elpirulva szakította félbe.

— Hagyjuk ezt a tárgyat, Carry, nagyon is gyűlöletes nekem.

És hogy eltérítse barátjáné figyelmét, erőltetett könnyedséggel folytatta:

— És a másik jelt? Róla sem szabad megfeledkezünk.

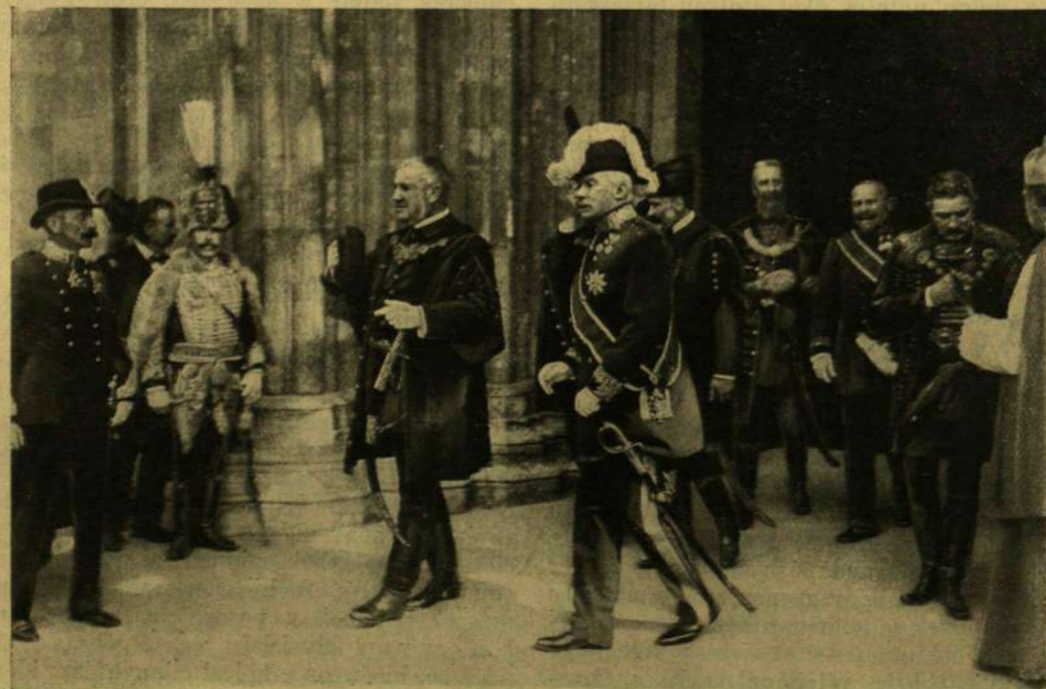
Fisherné elnevette magát.

— Vajjon ép oly hangosat fog-e kiáltani, ha kimondom? Rosedale Simon.

Bart kisasszony nem kiáltott fel, hallgatagon ült s elgondolkozva nézett barátjánéjére. Fisherné csakugyan egy oly lehetőséget fejezett ki, a mely az utóbbi hetekben nem egyszer jutott az eszébe. Egy pillanat múlva azonban gondtalanul mondta:

— Rosedale úr olyan feleséget akar, a ki befogadtna őt a Van Osburghok és Trenorok kebelébe.

— És maga ezt megtehetné, — az ő pénzével, — vágott bele Fisherné élénken. — Nem látja, milyen pompásan dolgozna az ő pénze mindkettejük érdekében?



WEKERLE MAGYAR ÉS BECK OSZTRÁK MINISZTERELNÖK KIÖNNEK A TEMPLOMBÓL.

Pillanatképek a Mátyás-templom előtt a király nevenapjkor.

— Nem látom, hogy lehetne ezt vele belátatni. — válaszolt Lily nevetve s elejtette a beszéd tárgyát.

Rosedale kitért a társadalmi paradicsomba való bejutásért, úgy hogy Lily ritkán láthatta, mióta maga is ki volt belőle zárva, de néha, ha nem akadt jobb mulatsága, benézett Gormerékhez. Hyenkor tüntetőleg figyeltette Bart kisasszonnyal való régi bizalmas ismeretséget, a mi mélyen megalázó volt Lilyre nézve. De most jobban óvakodott összeveszni Rosedalelel, mint valaha, mert azzal, a mit ez tudott róla, úgy érezte, reménytelenül hatalmában van. Fisher Carry tanácsa azonban új reményt keltett fel benne. Akármennyire nem szerette Rosedalet, nem vetette meg többé. Mert Rosedale lépésről-lépésre mind jobban elérte élete célját a Lily szemében mindig kevésbé volt megvetésre méltó, mintha valaki elhibázta. Azzal a lassú, változhatatlan szívósággal, melyet Lily mindig érzett benne, Rosedale utat tört magának a társadalmi ellenszenv sűrű tömegén keresztül. Máris kezdett feltűnni a társaságokban s most csak egy feleségre volna szüksége, a kinek összeköttetése siettetnék lassú előhaladását. Ezért fordult egy évvel ezelőtt Bart kisasszonyhoz, de azóta ő már közelebb jutott a célponthoz, míg Lily elvesztette hatalmát, hogy megrövidítse az útja hátralevő részét, de Rosedale önző érzései mögött Lily világosan érezte a személyes hajlandóság melegségét. Nem gyűlölte volna annyira szívóbb, ha nem tudta volna, hogy elég vakmerő szerelmesnek lenni bele. Hátha ez a szenvedély él még, bár a másik motívum nem élesíti már? Mi lenne, ha elvetné magát vele szerelemből, most, hogy nincs más oka rá, hogy elvegye?

(Folytatása következik.)

## IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Juhász Gyula versei. Vékony, szürkefődeles füzet, nem sokat ígér, de — ebben éppen nem modern — jóval többet ad. Egy értékes, nagyon finom, szubtilis lelket tár fel és egy diszkrét, csiszolt, előkelő intelligenciát. Álmodozó, de csöppet sem lágy melódiák a gyönyörű életéről, melyet végigélvezi vágyik a költő, de nem tud megbirkózni vele, az özvegy édesanyjáról, a kinek el nem sírt könyvűt dalba írja, el nem mondott bánatát leírja, nagy szellemeiről az emberi kultúrának, a kiknek lényegét megközelíteni igyekszik, a magyar puszta, a melyhez apától öröklött vágya vonja vissza, de igazi, közvetlen közösségekben már nem tud élni vele, mert nagyon is öntudatosan áll még szépségeivel szemben is, a nagy városról, Budapestről, a mely fantasztikusan izgatja képzeletét, a görög derűről, arról a lelki harmoniaról, mely néha megvillan szépséggel felfűzött modern lelkeben, de csak mint vágy s nem mint valóság. Színes álmok ezek, de színeik le vannak tompítva: nem nagy, erős színteltek adják meg a színházat, hanem a tónusok gazdag árnyalódása. Érezzük, hogy a versek mögött

hallgatag, de mély lelki válságok nyílnak, de magukban a versekben nincsenek ezek a válságok megírva, csak eredményeik. Néha ismerős hangok ütnek meg a fülnket, egy rím, egy jelző, egy hangulat, a mely elárulja, hogy a költő nemcsak sokat élt, hanem sokat olvasott is és a mit olvasott, nem mind ment hatás nélkül keresztül a lelkén. Sőt néha ellentétes hatásokat is veszünk észre, régi formáknak, hangoknak keveredését a legújabbakkal; annak a jele az, hogy a költő egyénisége még nem kész, nem alakult ki egységesen, — a fődolog azonban az, hogy hogy van egyénisége. Nem korlátokat bontó, harci zajjal az egész világnak nekimentó egyénisége, hanem az a csöndes, mély és szívós egyéniség, a mely nem törődik a korlátokkal, meg a maga útján nyugodtan, mintha nem is volna előtte semmi akadály. Szóval Juhász Gyula értékes költői jelenség; abból a legfiatalabb nemzedékből való, a mely ma még keresi az érvényesülés útját, a hivatalos irodalom ellenszenvé és az olvasó közönség zavarodott meghökkenése közben, de ha úgy halad, a hogy megindult, alighanem meg fogja határozni a legközelebbi jövő magyar lírájának jellegét.

A fánum. Zsvios István három felvonásos drámája, mely a tavasszal oly nagy sikert aratott a Nemzeti Színházban, most könyvalakban is megjelent. A dráma csakugyan olyan természetű, hogy érdemes el is olvasni, mert hatása nem enyészik el a színpadi függöny legrövidülésével s mert nagyon sok olyan dolog van benne, a mi mellett a nézőtérben elcsuhan az ember figyelme, a mi azonban olvasás közben gondolkodóba ejt, tanulságot nyújt és élvezetet szerez. A kis könyv formája is igen csinos: ugyan az a formátum és kiállítás, mint a Molnár Ferenc «Ördög»-é, a mely annyira megtetszett az olvasó közönségnek.

Büntetőjogi Határozatok Tára. A jogászvilágra nagy jelentőségű mozzanat, hogy hivatalos Döntvényként kiadásra indult meg s most egyszerre két kötetet jelent meg. A közzétételre kerülő határozatokat a Kuria büntetőjogászainak legjobbjaitól: a büntető szakosztály és büntető tanácsok vezetőiből, valamint a koronaügyészből vagy helyetteséből álló bizottság választja meg. Nem lehet tehát kétség, hogy a «Büntetőjogi Határozatok Tára» hű tükröz a Kuria irányadó büntető joggyakorlatának, a melyre sikerrel hivatkozhatik az ügyvéd és megnyugvással támaszkodhatik a bíró. A sajtó alól kikerült első két kötet a Kuria eddig hozott összes büntető teljes-ülési határozataiból a még hatályban levőket és a jogegység érdekében eddig hozott összes határozatokból az elvi jelentőségüket teljes szöveggel tartalmazza. A határozatok szövegét ötféle mutató előzi meg, a melyek a munka áttekinthetőségét teljesen biztosítják. A hivatalos gyűjtemény folytatása a Kuria büntetőjogi bizottsága által időről-időre kiválasztott anyag mennyiségéhez képest kötetenkint vagy füzetenkint jelenik meg.

A magyar színházi jog. Dr. Révai Lajos olyan kérdéssel adott ki terjedelmes monográfiát, a mely a magyar jogi irodalomban eddig jóformán teljesen feldolgozatlan volt. A színházak életével kapcsolatos jogkérdésekről szól, tehát a színész és a színpadi szerző jogviszonyáról a színházhoz. Ezek a dolgok nagybőrra szokásjogon alapulnak, nem törvényen s a szerzőnek nagy fáradságába kerülhetett, a míg a nagy anyagot felkutathatta és ily módon részletesen feldolgozhatta. Helyenkint egyes kérdésekre éles kritikát is mond, a mely nagyobbára

találó, ha néha megérzik is rajta a jogász-ember egyszemélyes, hogy t. i. csakis a jogi szempontokból nézi a dolgokat, nem pedig a színház sajtósági szempontjai és szükségletei szerint is. Reformra azonban e téren is sok szükség volna s a könyv szerzője ezt is előmozdítani igyekszik azzal, hogy a mai helyzet orvoslására célzó tervet dolgozott ki.

Erzsébet királyné és az irodalom. Kellemen Béla egy csinos kis füzetben foglalta össze azokat az adatokat, melyek feltehetően királynénknak az irodalom iránti szeretetéről és irodalmi hajlamairól fenmaradtak. Külön fejezetben tárgyalja főleg Falk Miksa emlékiratait, de egyéb főljegyzések nyomán is, a magyar irodalom iránti érdeklődését s aztán a külföldi irodalmakban való kedvteléseit jellemzi; — ez utóbbiak közt természetesen Heinének jut legtöbb hely. A füzet hangulatosan, sok lelkesedéssel és melegszéggel állítja elénk Erzsébet királynét legjellemzőbb és legrokonzenesebb oldalai egyikeről.

A baktériumok, a dezinficiáló módszerek és a szerrum-terápia. Balázs István e cím alatt nagyon jóval ismeretterjesztő munkát adott ki, a mely megismert mindazokkal a tudnivalókkal, melyekről a bakteriológia főkérdéseiben ma már minden művelt embernek tudomással kell birnia. A munka első részében a baktériumokat tárgyalja mindenféle szempontokból, a második részben az ellenük való küzdelem módjairól, vagyis a különböző fertőtlenítő módszerekről szól, a harmadik részben pedig a szerrum-terápiát és a védőoltásokat ismerteti. A munka a legújabb kutatások alapján, népszerű módon van írva s alkalmas arra, hogy a fölöttel kérdésekről megadja a laikus számára szükséges felvilágosításokat.

Koszorú. A magyar protestáns irodalmi társaság ily című népies vállalatát most egyszerre tíz kis füzetekét bocsátotta ki, vallásos téli olvasmányul a magyar nép számára. Nagybőrra elbeszéléseket, de van egy-két verses mű is, mint pl. Sánta Károly vallásos verseinek egy kis gyűjteménye. Valamennyi füzet egyszerű, a nép lelkéhez illő hangon szól s bizonyára meg fogja találni az utat olvasói érdeklődéséhez.

Szegény ember gazdasága. Cserjési Károly igen jóval, a szegény falusi nép körében nagyon hasznossá válható könyvecskét adott ki. A Magyarországon vadon termő gyógynövényeket ismerteti benne s részletes tanácsokat ad gyűjtésükre, szárításukra és értékesítésükre. Nagyon gyakorlati



A KÖRMENDI KOSSUTH-SZOBOR, HORVAI JÁNOSTÓL.

modorban adja elő mondanivalóját s ezzel kezdeményezőjévé válik egy nálunk eddig meglehetősen kevésbé kiaknázott kereseti ágának. A füzet végén közli azoknak a főbb czégeknak a neveit is, melyeknek a tanácsai szerint gyűjtött és szárított növényeket értékesíteni lehet.

Három század a katakombákban. Ezt a könyvet három csinálták; kettő közülük, Jankovics István a fordító és Molnár Iván, az átdolgozó meg van nevezve, a harmadik, az eredeti szerzőről a címlap csak annyit árul el, hogy német fró. Hogy éppen csak a munka igazi szerzőjét hallgatják el, az legalább is szokatlan eljárás. A népszerűen írott könyv különben hász fejezetben az első keresztények életéről szól, áldottételekről, szertartásokról, áhitatosságokról, a katakombákról. Egy sereg kép is van a kötetben.

Szent Imre emlékkönyv. Szent Imre herceg születésének 900-ik jubileumát most készülnék megünnepeelni a magyar katolikusok. Erre az alkalomra dr. Vargha Damján ciszterciata tanár egy emlékkönyvet szerkesztett, hogy az ünnepélyek rendezésének megkönnyítse az előadandó szavakat, előadások, énekek kiválogatását. Különböző fejtájú munkák vannak az emlékkönyvben: prólógus-félék, gyermekeknek való versek, elbeszélő és lírai versek, színi jelenetek, részletek szónoklatokból, tudományos értekezések stb. Két alkalmi ének is van benne szöveggel és hangjegyekkel.

Magyarosító népakadémia. Az iskolán kívüli oktatás nagy és fontos kérdéseit csak legújabb időben léptek nálunk előtérbe s máris sok és sokféle eszmét keltettek életre, egész sereg különféle tervet vetettek felszínre. Ilyen tervezés eredménye Kertész Ferenc figyelemreméltó füzeté is, a mely az elemi iskola után folytatandó, iskolán kívüli népművelés és magyarosítás módszerével és eszközeivel foglalkozik. A füzet a komárommegyei köznevelési egyesület támogatásával jelent meg.

Új könyvek.

Juhász Gyula versei. Szeged. Dugonics nyomdarszépványtársaság.

A fánum. Színmű három felvonásban, írta Zsvios István. Budapest, Franklin-Társulat; ára 250 korona.

A Büntetőjogi Határozatok Tára. A kir. Kuria hivatalos kiadványa, közléstesi m. kir. igazságügy-miniszter Budapest, Franklin-társulat. Az I. kötet ára 4 K 40 fill., a II. kötet ára 3 K 52 fill.

A magyar színházi jog mai érvényében. Írta dr. Révai Lajos. Budapest, Benkő Gyula kiadása; ára 6 korona.

Erzsébet királyné és az irodalom. Írta Kellemen Béla. Szekesfehértár, Csitári-nyomda; ára 80 fillér.

A baktériumok, a dezinficiáló módszerek és a szerrum-terápia. Írta dr. Balázs István. Budapest, Lampel-Wodianer részvénytársaság; ára 1 korona



LEÁNYOK A KÖRMENDI KOSSUTH-SZOBOR LELEPLEZÉSÉNÉL.



PARADICSOM-VÁSÁR A PESTI DUNAPARTON.

Koszorú. A magyar protestáns irodalmi társaság népies kiadványainak újabb tíz (131-140). füzete. Budapest, Hornyánszky Viktor. Egy-egy füzet ára 8 fillér.

Szegény ember gazdasága. Irta Cserjési Károly. Budapest Szent István társulat; ára 1 korona.

Három század a katalombákokban; képek az első keresztények életéből. Németből fordította Jankovics István, átdolgozta Molnár Iván. Budapest, Szent István-társulat; ára 1 korona 60 fillér.

Az 1836-1906. évi érvényben levő és leggyakrabban szükséges országgyűlési törvények be-  
tüntetéses tárgymutatója. Szerkesztette Györffy István. Otődik javított és bővített kiadás. Budapest, Nagy Sándor nyomdája; ára 2 korona.

Szent Imre emlékkönyv. Születésének kilencszázados évfordulójára szerkesztette dr. Vargha Damján. Budapest, Szent István társulat; ára füzve 1 korona 40 fillér.

Magyarosító népkadémiák. Irta Kertész Ferencz. Komárom. Kapható a szerzőnél (Budapest VIII. Gyöngygyűtő-utca 11) 60 filléért.

Protestáns árvaházi képes naptár az 1908 szökö évre. Szerkeszti Kenessey Béla. Budapest, Hornyánszky Viktor; ára 60 fillér.

**A «VASÁRNAPI UJSÁG»**  
54-ik évfolyama.

A «Vasárnapi Ujság» a legrégebb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap, **évenként több mint 130 íven**, s több mint **ezer képpel**, **legjelesebb hazai íróink és művészeink közreműködésével** jelen meg.

A «Vasárnapi Ujság» színes képmel-  
lékleteket is ad, több színben művészleg ki-  
vitt képeket.

A «Vasárnapi Ujság» a legjelesebb hazai és kül-  
földi regényíróktól közöl elbeszéléseket és regényeket **képekkel**, s kiterjeszkedik a **női divatra** is.

**Előfizetési föltételeink:**

A «Vasárnapi Ujság» negyedévre 4 korona, fél-  
évre 8 korona.

A «Vasárnapi Ujság» a «Világkrónika»-val  
negyedévre 4 korona 80 fillér, félévre 9 korona  
60 fillér.

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» kiadó-  
hivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. szám  
küldendők.

Azon előfizetőinket, kiknek előfizetése szept.  
hó végén lejárt, fölkérjük előfizetéseik mielőbbi  
megújítására, hogy a lap szétküldésében fenn-  
akadás ne történjék.

**EGYVELEG.**

\* **Legtöbb püposhátú ember** Spanyolországban van. Egy a Sierra hegység alján fekvő kis faluban minden tizenharmadik lakos püposhátú. Franciaországban különösen a Loire folyó vidékén szintén sok a püpos. Ezen feltűnő jelenség okát eddig nem sikerült megfjteni.

\* **Egy párisi czég csupán** francia férfiak szá-  
mára évenként 18 ezer vállfűzőt készít. Mintegy  
három ezer darabot pedig angol gyalogsági tiszték  
rendelnek meg.

\* **A Mont Blanc tetejére** felvitt zsebóra 24 óra  
alatt 36 másodperccel fog sietni.

\* **A világ lakóinak** egy harmad része chinai  
nyelven beszél.

**HALÁLOZÁSOK.**

Elhunytak a közelebbi napokban: Szentgyörgyi  
Horváth Miklós királyi tanácsos. Honvármegye  
volt alispánja, nyug. királyi törvényszéki elnök,  
vármegyei bizottsági tag 87 éves korában Felső-  
túron. — DEBELT JÁNOS dr. főtörzsróvis, a XVII.  
számú helyőrségi kórház parancsnoka, 54 éves  
korában Budapest. — KOISS IMRE nyug. magyar  
királyi posta- és táviró-felügyelő 61 éves korában  
Budapest. — WEGGER MIHÁLY pesthidegkúti plé-  
bános, 56 éves korában. — KILIÁN FRIGYES volt  
könyvkereskedő 75 éves korában Budapest. —  
HERMANN KÁROLY, magyar királyi útibiztos, Pöstyén-  
ben. — Kisjesezei és nagyrákói SIMKOVITS ISTVÁN,  
az egeri főkapitán kerületi föltisztje, 52 éves korá-  
ban. — Szalárdi Jakó György 78 éves korában  
Érszentkirályon — Simaházi TOTTA MIHÁLY föld-  
birtokos 53 éves korában Budapest. — Dworschák  
FERENCZ 26 éves korában, Budapest. — KISS JAKAB  
magánzó 61 éves korában Budapest. — BANGHA  
ISTVÁN dr. ügyvéd, a nyitrai kizsékáptalan ügyésze,  
70 éves korában Nyitra. — Farkasfalvi és szend-  
rei LACSNY László fögináziumi tanuló 19 éves  
korában Ungváron.

Özv. Iadoméri SZEMERTIK FERENCZné, szül. guthori  
Földes Flóra 67 éves korában Balaton-Almádi-  
ban. — Kóponosy SZERÉNA, magyar királyi állami  
felsőbb leányiskolai tanítónő Egerben. — SZILÁGYI  
LAJOSné, szül. Buday Julianna 60 éves korában Uj-  
pesten. — ROSE GYULÁné, szül. Tanos Irma 40 éves  
korában Budapest. — Özv. SZÉCSI MÓRNé, szül.  
Valvaton Matild grófnő, néhai Szécsi Mór honvéd-  
őrnagy özvegye 62 éves korában Budapest. —  
BESSENVEY LAJOSné dr.-né, szül. U. Szabó Mariska,  
23 éves korában Hajduböszörményben.

**Szerkesztői üzenetek.**

Önvédelem. Ave, Mors. Temetés stb. Nem tehetség  
nélkül való dolgok, csak zöldek még: tartalmukban,  
nyelvükben egyaránt váltakozik az eredetiség a kon-  
vencionális lapossággal, az elmésség az üresen puff-  
ogó frázissal, a könnyedség a keresetséggel. Még  
érnie kell, — olyan gyümölcsöt, a mely egyik olda-  
lán már érett, a másikon még vácizkor, nem talál-  
hatunk az olvasó elé.

Románzc. Nagyon keresi a czifra kifejezéseket, de  
azért lapos és ügyelgyott marad.

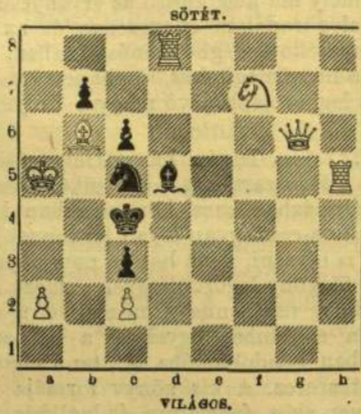
E. Z. barátomnak. Az efféle verses diskurzusoknak a nyilvánosság előtt nem vagyunk barátai; egy versnek gondolatát ilyesformán tovább fűzni, nem irodalmi munka, legföljebb magán-szóraokozásnak jó. Közöltük azonban azsal, a kihez intézve van.

Árpád halálának ezredik évfordulójára. Sejnálataunkra nem közelíthetjük a különben meleg, hazafias érzéstől áthatott költeményt, mert nagyon el vagyunk közeni valókmal halmozva.

Dunaparton. Egykor és most. Bizony most se olyan a vers, hogy közelíthetők s a másik sem úti meg a mértékünket. Mint majd minden versében, ezekben is van valami, egy-egy szín, egy-egy hangulat, de egyik sem művészi egész.

**SAKKJÁTÉK.**

A 2558. sz. feladvány Ehrenstein Móról, Budapest. en.



Világos indul s a második lépésre mattot ad.

A 2537. sz. feladvány megfejtése Spóner Andortól.

- | Világos.  | Sötét.     | Világos. a. | Sötét.  |
|-----------|------------|-------------|---------|
| 1. Bd8-e8 | Kd8-c2     | 2. ...      | Kc2-c1  |
| 2. Be8-e3 | Ke2-b1 (a) | 3. Fd2-a2   | Kc1-c2  |
| 3. Be3-c3 | Kb1-a1     | 4. De1-a3   | † matt. |
| 4. Be3-c1 | † matt.    |             |         |

A 2538. sz. feladvány megfejtése Miskolczy Antaltól.

- | Világos.  | Sötét.        | Világos. a. | Sötét.  |
|-----------|---------------|-------------|---------|
| 1. Vh1-a8 | Ka4-a3 (a, b) | 1. ...      | Felxb4  |
| 2. Va8-h1 | † matt.       | 2. Vh8-a8   | † matt. |
|           | Világos. b.   | Sötét.      |         |
|           | 2. Vh8-e8     | † matt.     |         |

**Helyesen fejtejték meg:** Merényi Lajos. — Geist József és Stark Vilmos. — A «Budapesti Sakk-kör» — A «Budapesti III. ker. Sakk-kör» — Ludányi Antal. — Wysehogrod Pál. — Beer Mór. (Budapest). — Németh Péter (Csongor). — Kintzig Bóbert (Fakert). — Müller Nándor (Szombathely). — Hoffbauer Antal (Lipótvár). — Szabó János (Bakony-Szentlászló). — A «Győri Sakk-kör». — Székely Jenő. — Mésey József (Győr). — A «Zborói Társaság». — A «Kálóczi Katolikus-kör» — Veéres Miklós (Zirc). — Ifj. Hubay Bertalan (Bodaszőllyak). — A «Duna-földvári Egyenlőségi kör» (Duna-földvár). — Barcsa Mihály (Biharudvari). — Csolnoki István (Hajdudhadháza). A «Leibici Gazdasági Kaszinó». (Leibicz). — Lusztik János és Szivák János (Alberti-Irsa). — «Csengeri Kaszinó» (Csenger). Király Mihály (Zenta). — Kunz Rezső (Temesváros).

**KÉPTALÁNY.**



A 37-ik számban megjelent képtalány megfejtése: **Allitd mindazt, a minék az ellenkezőjét bebizonyítani nem tudják.**

Felolés szerkesztő: **Holtzy Pál.**

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Beátaud-u. 5.  
Kiadóhivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Csikós : Selyem és «Henneberg»-selyem  
Koczás : 60 kr.-tól feljebb, hár-  
Moire : mentire és vammenle-  
Armüre : sen. Minta postafordul-  
tával. Megrendelések bár-  
mely nyelven intézendők: 11990  
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

A Bór- és Lithion-tartalmú  
**Salvator-  
forrás**  
kítunó sikerrel használtatik  
vesebajoknál, a húgyhólyag bán-  
talmainál és köszvénynél, az izkor-  
betegségnél, az emésztési és léleg-  
zési szervek hurutjainál.  
**Húgyhajtó hatású!**  
Vasmentes! Könnyen emészthető!  
Teljesen tiszta!  
Budapest, főraktár Édeskúty L. urnál.

**Vesszőparipa-  
liliomtejszappan**  
Bergmann és Társa cégtől, Dresden és Tet-  
sel en E/m. a naponta beérkező elismerő levelek  
bizonyossága szerint most és a jövőben is a leg-  
hatásosabb szappan marad az összes gyógyszap-  
panok között, szeplő ellen, valamint gyöngye, puha  
bőr és rózsás arcossín elnyerésére és megtartá-  
sára. Darabja 80 fillérért kapható minden gyógy-  
szertárban és drogueriában, illatszert- és fodrász-  
üzletben. 12142

**„AGRÁRIA“**  
kukoriczasztépdő gép.  
Ásványi szabadalom.  
Bővebb telvilágosítást a takarmányozási eljárás-  
ról készítséggel nyújtunk. 12176  
Levélezim :  
**AGRÁRIA Budapest Váci-út 2. sz.**

**GYERMEKEKET EGÉSZSÉGBEN MEGTARTANI**  
sokkal könnyebb, mint a megbetegedetteket ismét egészség-  
hez segíteni. Ha a gyermekeket a félelmetes nyári betegsé-  
gek: hányásos hasmenés, hasmenés, bílhurut stb. meg-  
óvni akarjuk, tüpéljük őket a maga nemében előnyösen is-  
mert «Kufek»-gyermekiszttel, mely ugy egszamaradt gyerme-  
kénél kiválóan bevált. «A csecsemő» című tanulságos  
fizet ingyen kapható az árusítóhelyeken, vagy az R. Kufek  
cégnél, Wien, I. 12388

**Vajjon valóban jók-e?**  
Mi — a Fay-féle valódi sodeni ásvány-pastillák? Persze,  
hogy nagyszerűek, ha mondok Önnek! A mifajta em-  
bernek ugyancsak elég sokféle szer áll rendelkezésére, de  
én magam előszeretettel a Fay-féle valódi sodenit ve-  
szem. És aztán a ki egyszer vett belőlük, mindig  
visszatér. Nekem vannak vevőim, a kik egész éven át  
találjonképen csak a pastillák miatt jönnek be és az  
én kézi árnyékaim közül a Fay-féle valódi sodenit  
legjobban kének. Tessék, kérem, doboza csak K 1.25.  
Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában vagy  
ásványvízkereskedésben. Főraktár Budapest: Dr. Egger  
Leó és Egger J. V. Váci körút 17. Kochmeister Frigyes utoda  
V., Hold-u. 8. Thalmyer és Seltz V., Zrínyi-u. 3. Török József  
V., Király-u. 12.



**TÖRLEY**  
**TALISMAN**  
Sachsen-Altenburg.  
Technikum Altenburg.  
Gé, építés és elektrotechni-  
papírtechn. Automóbiltechn.  
Légtér- és vízszakra.  
Programm ingy.  
Hirdetések felvételnek  
a kiadóhivatalban  
Budapest, IV., Egyetem-  
utca 4.

**Vásároljon svájci selymet!**  
Kérjen 10 filléres levelezőlapon mintákat feketében, vagy fehér  
színesben 1.15 koronától 18 koronáig méterenként. Különleg-  
ség: Selymekelmi társasági, menyasszonyi, hálí és utcai  
toilettekre, valamint bluzokra és bélesre stb. — Mi csak jótál-  
lással kezeltetett selyemszövetet adunk el direkt magán-  
felelnek vám- és portmentesen a lakásba szállítva.  
**SCHWEIZER & Co., Luzern U/23. (Svájcz.)**  
Selyemszövet-kivitel. Kir. udv. szállító. 12203

**Maggi-féle**  
Készíti **MAGGI GYULA** és TÁRSA, Iroda Wien IV/L. Gyár Bregenz

**MARGIT GYÓGY-  
FORRÁS**  
(„Margittelep” Beregmege)  
gyomor, belék, húgyhólyag s különösen a  
légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó  
hatású még akkor is, ha vérzések esete  
forog fenn.  
Megrendelhető: **Édeskúty L.-nél** Budapest és a  
forrás kezelőegységénél Munkácsón. 12096

**HA FÁJ A FEJE,**  
ne tévoldozzék, hanem használjon azonnal  
**Beretvárs-féle MIGRAIN-Pasztillát**  
Minden  
gyógy-  
szertár-  
ban és  
droge-  
riában  
kapható.  
24  
pastil-  
lát tar-  
talmazó  
doboz  
1 kor.  
20 fill.  
Főrak-  
tár: **Beretvárs Tamás** gyógyszer-  
észtárésznel **Kispest,** Rákóczi-  
utca 6.  
Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

**ALEXIN**  
**LEGFINOMABB NÖVÉNYZSIR**  
**FŐZÉSRE, SÜTÉSRE, KIRÁNTÁSHOZ**  
**KAPHATÓ MINDENÜTT**

**ZEISS**-féle  
**prismás tábori távcso**  
a képek fokozott plasztikájával.  
Épen most jelentek meg  
**Uj minták** utazás, sport, vadászat, hadsereg, tengerészlet számára.  
A Zeiss-féle prismás távcsovek elismert előnyei:  
**Nagy fényerő** **Kiváló élesség** **Állandóság**  
**Nagy láttér** **Szabatos kivitel** **Tropus-biztosság**  
az új mintáknál a legmesszebbben fokozottak.  
**Részletes prospektus ingyen és bérmentve.**  
Beszerezhető az összes optikai üzletekben, ugyszintén közvetlenül  
(Németország) Berlin N. W., Dorotheenstr. 29. — Frankfurt a. M. Bahnhofpl. 8, Kaiserstr. sarkán. — Hamburg, Rathausmarkt 8. — Lon-  
don W., 21. Margaret-Street, Regent-Street. — Wien IX/3 Fernelgasse 1, baszmitanipl. sarkán. — St. Petersburg, Kasanskaja Ulitsa 2.  
12471

**Katona Géza éttermei** IV. kerület, Váci-utca 38. szám Müncheni Hofbräu-sör a bajor királyi udvari serfőzlelő Részvény  
udvari-sör. Kőbányai részvény-serfőzlelő. Külön páholyok és termek nagyobb társaságok részére. Tiszta fajborok és izletes ételek.



12110

**Szépítő Kúrák**  
házi használatra.

**Bőrszépítő kúra** a normális, ép, tiszta arc bőr szépségének ápolására és megőrzésére; száraz, sűrűsödött, durva, kiálló, feszülő, viszkető, hervadó bőrre; ráncok és libabőr ellen.

**Bőrgyógyító kúra** fénys, zsíros, pórusos, atkás (mitesszerez), pattanásos (vimmeris), arca, vörös orr, vörös kéz, fagyási foltok és izsákvé ellen.

**Bőrtisztító kúra.** Elsősorú, leharant napcsillóit arcok fehérítésére, szeplő és májfolt ellen.

**Hámlasztó kúra.** Leneseftoltok, tég pórusok, pattanás-gyökerek, bőrvirág, himlőhely és székely ellen.

**Hajgyógykúra** hajkorpa, hajhullás ellen s a kopaszodás megakadályozására.

Ezen kúrák alatt olyan készleteket (kollektívákat) kell érteni, melyek fel vannak szerelve a megfelelő szappannal, szükséges kozmetikai eszközökkel és szerekekkel, melyeknek biztos hatásait 1892 óta ezer és ezer arcon tapasztaljuk s a melyeknek ártalmatlanságáról az intézet főorvosa: dr. Jutassy József kom. kus bőrgyógyász, egészségügytanár beszélik. Ennek receptjei szerint a szerekek készülnek. A kimerítő használati utasítás alapján mindenki sikeresen kezelheti önmagát. Jutassy dr. »Szépségápolás« című könyve minden kúrához mellékelve van.

Minden egyes készlet ára 5 korona. Készíti és elárulja személyesen vagy posta útján a **Kozmetikai Gyógyintézet** Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. I. em. Kapható vagy megrendelhető az intézetben kívül minden gyógyszerárban. — Főraktár: Török József gyógyszerár Budapest, VI., Király-utca 12. szám. 12402

**PEJTSIK KÁROLY**

József Főherceg Ő. es. és kir. Fensége kamarai szőlő-12413 litója

**fényképezési cikkek** készüllete.

— BUDAPEST —  
IV., Városház-u. 1. sz.  
v. Kossuth Lajos-u. 4.

Árjegyzékkel és felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál.

**Szt.-Lukácsfürdő gyógyfürdő, Buda.**

**Téli és nyári gyógyhely.** — Természetes forró-meleg kénes források, iszapfürdők, iszapborogatások, maszsage, vizgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyvizusodák. — Olcsó és gondos pensió. — Csusz, köszvény, ideg-bőrbajok, lakás, ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a 12015 Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda.



**A női szépség**

nem annyira az arcvonások szépségétől, hanem sokkal inkább a test harmonikus arányaitól van főtélvezve. Hogy asszonyok és leányok jól kifejlett, gömbölyded idomokra, továbbá telt és egyenes, mindenféle csontbábkú ment vállakra legyenek szerke, egy néhány hétig a J. Bató-féle **Pilules orientales (keleti lapdacsokat)** kell használniok. Ezen lapdacsok sem a gyomorra, sem általában az egészségre nem ártalmasak, hanem inkább a szervezet megerősödését mozdítják elő, a mint azt számos előismerő levél és orvosi nyilatkozat is tanúsítja. 12292 Az utasítással ellátott dobozt megrendelésre 6 K 45 L. előzetes beküldése vagy 6 K 75 L. utánvételezése ellenében díjmentesen szállítja **Török J.** gyógyszer. Budapest, Király-utca 12.

**FÁRADT VAGYOK,**

minden tagom fájl! Ilyen és hasonló felkiáltásokkal, vagy gondolatokkal kelnek fel és felelnek le az ideggyenge emberek, kiknek élettereje, életkedve megfogyatkozott, idegrendszere teljesen kimerült, akik ideges állapotokban képtelenek foglalkozásuk után járni, az életet élvezni, ajánljuk ezekben a villamos gyógyító mód igénybevételét. Ha az összes eddig igénybevett gyógyító módok önt eserbe is hagyták, alkalmazza ily esetekben bizalommal az **Elektro-Vitalizer** gyógyító készüléket, melynek segítségével naponta hosszabb, a beteg állapotának megfelelő ideig vezetheti gyengült szervezetébe az állandó életető erősítő villamos áramot. Bővebb felvilágosítást nyújt ezen új gyógymódról, az ez által kezelhető bajokról és az eddig elért fényesebbnél fényesebb eredményekről részletesen külön-külön kötetben férfiak és nők részére: 12453

**a „Modern Villamos Gyógymódról“** szóló fényesen kiállított könyv, melyet díjtalanul bérmentve és zárt borítékban kaphat meg minden érdeklődő, aki azt ezen lapra való hivatkozással személyesen vagy posta útján kéri, vagy alábbi szelvényt kitöltve beküldi.

**ELEKTRO-VITALIZER**

orvosi rendelő intézet, Budapest, Károly-körút 2. szám, félemelet 25.

Szelvény egy ingyen könyvre.

**Elismerő levél:**

Tóth Zsigmond, Mikeszása. Az Elektro-Vitalizer áldásos hatását magamam érzem, mert évek óta fennálló csuszos fájdalmaim megszűntek, ugyiszintén megszűntek azok a bajok és fájdalmak, melyek lábam ficamodása után még fennmaradtak. A baloldalamban volt nyílamlások és fájdalmak is teljesen abba maradtak. Hála érte az Elektro-Vitalizer feltalálójának.

Név  
Czim



**Modern tudomány és higiena a bőr- és hajápolásra**

Parfumerie de la Société Hygiénique, Paris 55, Rue de Rivoli cégzettől.  
Alapítottatott 1840. □ □ □ Alapítottatott 1840.

Tessék prospektust kérni! Semmi veszély az arczbőr vagy a belső szervekre! **Elmaradhatatlan siker!** Tessék próbával kísérletet tenni! Semmi kártékony hatással a testre v. idegrendszerre!

— A legkiválóbb készítmények a bőr és haj ápolására! —  
Utólérhetetlen, minőség és friss ibolyához hasonló természetes illat tekintetében!

**A bőr és arczbőr ápolása:**

**Crème au lait de Violettes.** (Ibolyatej-crème.) Utasítás szerint használva, a jó bőrérének ideálja. Megóvja az arczbőrt szeplő ellen eltávolított májfoltot és bőrtakát, nem dugasztja el a pórákat és mindig ragadó. Fehérré és lágygyá teszi a bőrt, masszálásnál kisimítja a redőket és ráncokat, nem piszkítja sem a fehérménet, sem a ruhát. Tégelyenként, 1-2 hónapra elegendő K 2.—, 3-5 hónapra elegendő K 3.50

**Poudre de riz au lait de Violettes.** (Ibolyatej-rizpor.) Hölgyek számára legfontosabb. Mentés minden fémalkatrészektől. Nem dugasztja el a bőr póráit és emel-fogva ennek irritációja ki van zárva. Crème au lait de Violette-szel használva kitűnő hatású. Ara kartononként K 2.50

**Savon au lait de Violettes.** (Ibolyatej-szappan.) Unikum a bőrpolási cikkek között! Antiseptikus hatású, krém-szerű habot csinál, a bőrt vakító fehérré és bárszonszerűvé teszi és használatban igen takarékos. Ara drb.-ként K 1.50, 3 drb egy kartonban — — — K 4.20

**Eau de Beauté au lait de Violettes.** (Ibolyatej-szépségvíz.) Főképen oly hölgyek által használva, a kik nem használnak arcport. Alkalmazása a Crème au lait de Violette használata előtt történik. A bőrnek ruganyosságát és keilmet kölcsönöz. Színház, bál és hangverseny látogatása előtt ajánlható. Ara egy üvegnek K 3.50

**Parfum au lait de Violettes.** Utólérhetetlen természetes és kedves ibolyailatánál fogva. Illata nem tolatódó és ezért marad a világ legmodernebb zsebkendőillata. Ara darabonként elegáns kartonban K 5.—, Ara drb.-ként legfinomabb esiszolt duplakartonban K 8.50

**Uj illatszerek a finom világ számára.**

**Parfum Hortéa.** Igen finom frissítő osdeur, legtartósabb. Ara egy flaconnak — — — K 9.—

**Parfum Heureux Présage.** Igen distingvált illatszer, bájos kiállításban. Ara egy flaconnak — — — K 18.—

**Parfum Griserie.** Kiváló kompozíció a legfinomabb barokk-kiállításban. Ara egy flaconnak — — — K 15.—

**Parfum Kiou-Li.** Erős, igen tartós illatszer, mely rövid idő alatt kökedvelté lett. Ara egy flaconnak K 6.50 és — — — K 10.—

A Parfumerie Société Hygiénique, Paris arra bátorodik különösen figyelemre, hogy a Crème au lait de Violette használatánál egyéb, mint a felsorolt szappanokat, arcportokat és szépítőveket mellőzni tessék, az a cikkek gyártásánál arra törekedett, hogy azokat, melyek a bőr ápolására vonatkoznak, hasonló alkatrészekből állítsa elő, hogy a kozmetika alkalmazásánál egymást zavaró hatások ne keletkezzenek. Különben pedig az „au Lait de Violette“ készítmények sorozata egy és ugyanaznál a főleg friss ibolyailattal bír, minélőve igen helytelen volna ezeket a cikkekét egy időben keverve „lyanokkal használni, melyeknek másféle illatuk van, sőt az is volna lehetőségek, hogy azoknak használatával az idegrendszerre nézve káros hatású idegizgatás elő.

**Utazatok!** Minden, a mi jó, utóhozza lesz. A l. ez megrendelők tehát kérték, hogy a mi különlegességünk bevásárlásánál ezéinkre Parfumerie de la Société Hygiénique Cottan & Cie., Paris 55, Rue de Rivoli, figyelemmel veszkedjenek és azokat a cikkekkel, melyek olcsóbb ár, mint a miénkben, van kintüntve, visszatüntasi.

**Próbák** toilette-szappan, crème és poudre (3 db), valamint utasítás modern higiénie és tudomány aljbőr és haj ápolására! K 30 L. levelelővegekben való beküldése ellenében megküldetnek.

Az összes cikkek beszerzési helye **General-Depot für Österreich-Ungarn: Wien, III., Baumannstrasse 3,** továbbá **Ausztria-Magyarország nagyobb városaiban az illat- és gyógyszerárakban, valamint droguerákban.**

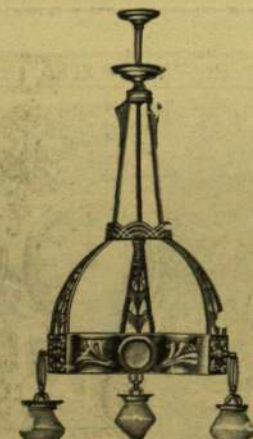
**Gillette-biztosító-borotva-készülék.**  
12 pengével — 24 állal **K 24.—**, 10 pengé külön **K 3.—**  
Valódi amerikai borhőlyszappan, 6 hónapra elegendő, elegáns nikkelt szelencében **K 1.50** szappanos-csészét darabonként **K 2.—5.** habesése főölőleges.  
Kizárólagos beszerzési forrás utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése mellett **Gillette-Depot, III/2, Baumannstrasse 3** (a »Beatrix-szálloda« mellett).

**Petroleum-fűtő- és főzőkályhák. Szeszégő. Gáz és villamos csillárok**

**Petroleum-lámpák.**

12454

**DITMAR R. BRÜNNER TESTV. lámpa- és fémárugyarak r. t.**  
Budapesti raktár:  
IV., Koronaherceg-utca 3. és IV., Kossuth Lajos-utca 3.  
Árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.



**Serravallo**

**CHINA-BOR VASSAL**  
Hygienikus kiállítás 1906 Legmagasabb kitünt. Erősítőszere gyengélkedők, vérszegények és lábadozók számára. Ztrágygerjesztő, ideg-12000 erősítő és vérjavító szer.  
Kitűnő fr. 5000-nél több orvosi vélemény.  
**J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.**  
Vásárolható a gyógyszerárakban álliteres üvegekben a K 2.60, egész literes üvegekben a K 4.80.

**Ha őszül a haja**  
ne használjon mást, mint a **„STELLA“-HAJVIZET,** mert ez nem hajfestő, de oly vegyi összetételű szer, mely a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 K.  
**ZOLTÁN BÉLA** gyógyszerárban, Budapest, V/49, Szabadságtér, Sétátér-utca sarkán. 12445

BŐRÖNDÖK, utazóczikkék Heller Mór utódánál Budapest, Károly-körút 3. sz. Képes árjegyzék bérmentve.

AZ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETI BUTORCSARNOKA.

A budapesti asztalos-ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, fölhívja a nagyérdemű butorvásárló közönség figyelmét a VIII., József-körút 28. sz., sarkok, valamint IV., Belváros, Ferenciek-tere 1. alatti királyi bérpalotában dusan felszerelt modern és stilszerű lakberendezéseinek megtekintésére...

Antiplysin

tudományos alapon készült hajszesz, mely a fejbőrt erősíti, a hajnövést előmozdítja. Rendes használat mellett a haj sűrű és hosszú marad. A megőrzéskor, kopaszodástól megóv!

Nincs többé hajhullás, kopasz fej, fejkorpa!



MARSCHALKO LEO gyógyszerész Török-Szt. Miklós készítménye. 1 üveg ára 2.50 K. Haszn. utasítással együtt.

Antiplysin

felülmul minden más szert, mely a hajhullást okozó betegséget megszünteti és a fejkorpát eltávolítja. Fertőtlenítő hatásánál fogva biztos óvszer ragályos haj-és szakáll-betegségek ellen.

1900. párisi világtállításon Grand Prix. Kwizda-fluid.

Kigyójel (Touristafluid.) 11744b Aromatikus bedörzselésre az idegek és izmok erősítésére. 1 üveg ára 2 korona. 1/2 üveg ára 1 kor. 20 fill.



+ Soványság +

Szép és telt testudmokat keleti erőporunk által, kitüntetve: Páris 1900, Hamburg 1901, Berlin 1903, 6-8 hét alatt 40 font súlygyarapodás, garantált ártalmatlan.

Ingyen és bérmentesen! küldöm meg mindenkinek nagy és gazdagon illusztrált katalógusomat 3000-nél több képpel...



FŐLÉSÉGES ILLUZIÓ! Törv. védel. A karácsonyfa legpompásabb díszé

egészen tőlől, 6 aranyozott anyaggal, 30 cm. magas, kezesség kifogástalan működésért. — Egyszerű föllevés által a legnagyobb, vagy a legkisebb fán rögtön alkalmazható. Ugyanaz az asztalra állítva, asztali esztendőnek is használható.



Legújabb üveg karácsonyfadísz. 12 db válogatott, gondosan kartonba csomagolva, a tárgyak nagysága és kivitele szerint K - 40, -60, -70, -80, 1.-, 1.20, 1.30, 2.-, 6 db kartonban, a tárgyak nagysága és kivitele szerint K - 75, -90, 1.-, 1.20, lametta (angyalhaj) ezüst vagy arany...



5 korona! Valódi svájci rendszerű Roskopf-patent-anker-remonoir-óra masszív és szolid huzorgóval védve.



7223. Pénztárcák egy db világosbarna salfianbőröböl, nagy fizető-táska, 4 rekeszszel, belső rugókengyelűvel, nikkel-huzozással, 9 cm hosszn, 6 cm széles K 1.50.

IKK „Szálloda a koronához”

Védett fekvése és enyhe éghajlata miatt igen ajánlatos. A gőzhajókikötőhely és országút mellett fekvé, rendelkezik meleg és hideg tengeri fürdőekkel...

Rozsnyay Pepsin bora.

Kellemes ízű, kiváló jó hatásu szer étvágytalanság, rendetlen emésztés és gyomor-gyengeség ellen.

12293 Kapható: mindenyógyszertárban valamint ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerésztárban ARAD, Szabadság-tér.

Vértés-féle Sósorszesz Minden háznál szükséges. 12003

MAGYARHÓN ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE. Alapított 1847. Prausweller János Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórák, órtalálóják a remontoir ingabóráknál stb. stb. ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Olcso cseh agyóttol! 5 kilo; új foszott 12 K, fehér pehelypuha foszott 18 kor., 24 K, hófehér pehelypuha foszott 30 K, 36 K. Szállítás portmentesen, utánvétellel. A kicsérés és visszavétel portmentesítés ellenében megengedtetik. 12302 Benedikt Sachesel, Lobes Nr. 60. Pilsen mellett, Bohmen.



VASÁRNAPI UJSÁG

42. SZ. 1907. (54. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ HOITSY PÁL. FŐMUNKATÁRS MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, OKTÓBER 20.

A BUDAI BÉKE.

E Z A BUDAI BÉKE, a melyet ezerkilencszázhat október ötödikén kötöttek meg a magyar miniszterelnöki palotában, sajátos egy békekötés. Mert a békekötésnek az a rendes termete, hogy a háború után csinálják meg.

hogy a háború elmaradjon. A mi bizonyára bölcsebb szisztéma is a réginel. Ha a háborúkat latin ige szerint a béke kedvéért vívják meg, mindenesetre a legokosabb, ha mindjárt a végén kezdik. A mikor még egyiknek se omlott el a vére, egyik se hever sápadtan a csatasíkon és egyik se térdepel a másiknak a mellén.

volna meg semmiféle civakodás. Egy álló esztendeig birkóztak egymással magyar miniszterek, meg osztrák miniszterek, míg végre meg tudtak állapodni abban, hogy egyik se vágta földhöz a másikat. De sokkal egészségesebb dolog, ha húsz ember ontja a verejtéket húsz millióért, mint ha húsz millió ember ontja a vért kincsért.



A KIEGYEZÉSÉRŐL ALKUDOZÓ MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÁLLAMPÉRFIAK. (Elöl balról: Darányi, Kossuth, Derschatta, Wekerle, Korotvsky és báró Beck.)

A MINISZTERELNÖKI PALOTA ERKÉLYÉN.